

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	
celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravnishtvu prejemani:	
celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5-50
na mesec	1-90

Izbaja vsak dan svojo vsebino dostavljati in pramiko.

insetati veljajo: peterostopna peti vsak za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnishtvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarov.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	
celo leto	K 25—
pol leta	12—
četrt leta	6-50
na mesec	2-30

za Nemčijo:

celo leto	K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:	
celo leto	K 30—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Vprašanem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravnishtvu: Knaflova ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Volitve na Nemškem.

V petek so se vršile volitve v nemški državni zbor. Ta dan se ni prinesel odločitve o končni sestavi državnega zbora, ker se ta odloči šele pri mnogoštevilnih ožjih volitvah, a že izid volitev v petek je velopomenben. Karakteristični moment volitev v petek je, da so socijalni demokrati kolosalno napredovali, med tem ko so svobodomiselnih meščanskih strank doživela velik poraz.

Upanje vseh svobodomiselnih strank je bilo, da bo pri tej volitvi razbita večina konservativnih protestantov in katoliških klerikalcev. To upanje se je izjalovilo. Katoliški klerikalci so nekaj malega izgubili, protestantski konservativci so izgubili nekaj več, svobodomiselnih meščanskih strank skoraj vsa — mogočen uspeh pa so dosegli socijalni demokrati. Takoj prvi dan so pridobili 64 mandatov, udeleženi pa so pri 120 ožjih volitvah.

V primeri s socijalnimi demokrati so vse stranke nazadovale. Vlada se trudi zdaj na vse načine, da bi pri ožjih volitvah meščanske stranke glasovale proti socijalnim demokratom, da bi rešila, kar se da rešiti. Vsepeh socijalnih demokratov ni samo posledica napredujočega industrijaliziranja Nemčije, saj so socijalni demokrati v petek zavajovali tudi okraje, kjer je delavskega ljudstva jako malo. Socijalni demokrati so dosegli svojo zmago, ker jim je občna nezadovoljnost z vlado in z meščanskimi strankami pripeljala vse polno volilcev, ki so sicer vse prej, kakor socijalnodemokratskega mišljenja.

Nemške meščanske stranke so si s svojo neodločno, nedemokratično in nesvobodomiselnim politiko podkopale tla. Nemško meščanstvo je bogato in živi v najsrečnejših razmerah; denarno in umstveno moč nemškega naroda reprezentujejo te stranke, a vendar si niso znale ohraniti zaupanja meščanskih slojev. Reakcionarni vladi se niso znali upreti. Pritisk reakcije, gospodarstva duhovščine in plemstva, kruto zatiranje vseh demokratskih prizadevanj in silna draginja — vse to je stotisoče meščanskih volilcev preganilo v tabor socijalnih demokratov. Volilci so se zatekli k najradikalnejši vseh strank upajoč, da bo ta najodločnejša in najbrezobzirnejša vodila boj zoper sada

nje razmerje in pustili so meščanske stranke na cedilu, ker so spoznali, da te — zastopnice za kompromise vedno zavzetega velekapitalizma — niso zmožne, delati načelno, odločno, nepopustljivo in brezobzirno politiko.

Nemške vladne kroge je izid volitev v petek močno prestrašil, zato pritiskajo na meščanske stranke, naj bi pri ožjih volitvah glasovale proti socijalnim demokratom. Nikdar ni bil strah pred socijalnimi demokrati tako velik, kakor je sedaj. Ta silni strah je tudi opravičen. V dnevih velike krize zaradi Maroka je nemška socijalna demokracija pokazala, da neče nič slišati o imperijalistični politiki in da je neizprosna sovražnica vsake vojne.

V znamenju boja zoper socijalno demokracijo je šla vlada v volilno borbo, češ, zunanji položaj je novaren, treba je pomočiti armado in ker so socijalni demokrati sovražniki militarizma, jih je treba premagati. A vladna upanja se niso izpolnila. Nemškega narodnega duha vlada ni mogla vzbuditi in postaviti v svojo službo. Socijalni demokrati so zmagali v petek in upati je, da dosežejo s pomočjo meščanskih volilcev tudi pri ožjih volitvah velik uspeh. Za Evropo bo to le dobro.

Deželni glavar Šusteršič

Dunaj, 14. januarja.

Znameniti nemški publicist dr. Hugon Ganz, dunajski urednik svetovnega lista »Frankfurter Zeitung« je napisal pod zgorajšnjim naslovom članek, ki ponese ime našega deželnega glavarja v cel svet. Mi smo povodom imenovanja dr. Šusteršiča napisali članek »Politika in morala«, v katerem smo pokazali, kako je Šusteršičev slučaj nov dokaz za demoralizacijo javnega življenja, v katerem se brezobzirno in brez pomislekov prodajajo in kupujejo idealne vrednosti, kakor blago na sejmu ter sta princip in program postala tako rekoč le barantaški besedi . . .

Z istega stališča presoja tudi »Frkf. Ztg.« Šusteršičevo odlikovanje, in naš novi deželni glavar je prišel v uvodnik največjega nemškega lista kot žalosten dokaz pogreznosti naše javne morale v naši državi. Podajemo to sodbo in obsodbo tudi našim čitateljem. Le v enem ju moramo po-

pravljati. Dr. Ganz trdi, da dr. Šusteršič enega edinega greha ni zazrešil: nikdar da ni bil liberalec. Nas bi veselilo če bi, z dr. Ganzem mogli najti v delovanju novega kranjskega deželnega glavarja vsaj eno dobro lastnost, konsekvenco. Toda tudi v tem se dr. Ganz moti, dr. Šusteršič je klerikalec, »aber er konnte auch anders«, mlada leta so ga videla v najsprenejših naprednih vrstah . . .

»Frankfurter Zeitung« torej piše: »Ko smo 20. dec. l. l. na tem mestu reproducirali izrek neimenovanega poslanca, da se pri nas (v Avstriji) kot najboljša kupčija izpizca izdati svoje prepričanje, so se razni patrijoti zelo ogorčevali — . . . Dokazati pa hočemo kam vde s klerikalizmom zvezana sistematična korupcija prepričanja tudi tako velnadarjene narode, kakor so avstrijski v absolutno politično brezupnost.

V potrditev teze, da se pri nas premira neznačajnost, se razglašja, da je bil poglavar klerikalnih Slovencev dr. Šusteršič imenovan za kranjskega dež. glavarja. Kdo je g. dr. Šusteršič in kakšno vlogo da je dosegel igral v avstrijskem drž. zboru, to je celo inozemskemu bralcu nekoliko znano. Kjerkoli je šlo za to, v avstrijski ljudski zbornici podpihovati, intrigrirati, obstruirati, tam smo videli dr. Šusteršiča kot voditelja. Njegova je zasluga, da je zapadel parlamentu splošne volil. pravice, ki je od začetka tako mnogo ohtel, delnim grehom in hibam kurijske zbornice. Kaj se je brigal ta brezobzirni štreber in barantač, ki v izbihi svojih sredstev nikdar ni bolehal na rahločutnosti, za reputacijo in dobro uravnost ljudske zbornice. Kakor da bi bil od nasprotnikov splošne volilne pravice, tako se je obnašal, in srčno je dosegel, da je baron Bienert prv zbornico odgodil. To je bil prvi korak navzdol; moglo bi se bilo vedeti, da mu bodo skoraj sledili drugi. V koliko je bil dr. Šusteršič že takrat orodje drugih sil, ki so delovale na to, diskretirati parlament, ne vemo; trdilo pa se je, da je izvrševal naročeno delo. V zdravem parlamentu bi se bilo s temnim poštenjakom postopalo tako, da bi si bil premislil se povrniti nazaj; v letargični Avstriji pa se ni nobena roka zganila. Zdrava vlada bi ga bila stigmatizirala na način, ki bi bil za vedno preprečil njegovo nadaljno karjero. Kajti če dr. Šusteršič ni bil plačani razdiralec parlamenta, potem so za

njegovo postopanje mogli biti merodajni edino le izsiljevalni nameni. Preveč brezpomemben, da bi se sprivil s svojim delom v višine, se je poskusil uveljaviti na ta način, da se je napravil posebno neprijetnega.

In kaj je storila avstrijska vlada? Namignila je neprijetnemu kričaču, da naj markira nekoliko dohrega mišljenja in da sme zato računati na malo odplačilo a conto svojih ambicij. Tako je postal gospod dr. Šusteršič nackrat patrijot in je pripeljal vladi svoje malo krdelec klerikalnih Slovencev. Sedaj je bila kupčija tudi javno ratificirana. Šusteršič je deželni glavar in ostane poslanec — dana mu je torej možnost, da pri bodoči politični situaciji zopet potegne revolver ter — izsili ministrski portfelj. Zato se pridružijo klerikalni Slovenci vojaško-brambni večini. Seveda je resnica, da ni različe, postane li dr. Šusteršič ali kak drug štreber tajni svetnik in upravitelj kakega resorta; tudi nacionalno-politično to ne pomenja mnogo, četudi nemška manjšina na Kranjskem z novim dež. glavarjem ne bo imela posebnega veselja. (Dr. Ganz se moti, »Grazier Tagbl.« je v imenu ljubljanskega kazina pozdravil novega dež. glavarja; opomb. ured.) Kadar so enkrat pri koritu, se da s temi gospodi navadno govoriti. Tudi se da razumeti, da plačuje vlada, ki išče večino, visoke cene. Toda eno bi moralo ostati nedotakljivo: politična morala. Če je v Avstriji kaj potrebno, tedaj predvsem izčiščenje politično-moralne atmosfere, naloga, za katero bi morala biti monarhična vlada sposobnejša, kakor vsaka druga. Toda ta atmosfera se ne zboljša, ako se nagradijo ljudje kakor Šusteršič — ali pa njegov ogrski strokovni kolega Desider Polonyi — za njihovo herostratično delovanje z najvišjimi častmi.

Seveda, enega greha ni zagrešil dr. Šusteršič — kakor tudi Polonyi — nikoli. Nikdar ni bil liberalen, nikdar ni agitiral za svobodno slo, parlamentu in deželi je bil dostikrat neprijeten, toda nikdar duhovščini. In to je bistveno.

Akoravno ni posebno važno, če prevzame vlada dvomljivega parlamentarca v vladno službo, je to vendar simptomatično. Mala prisadna pika v obrazu izda večjemu očesu pogubno bolezen celega organizma.

C. kr. učiteljišče v Kastvu.

(Dopis iz Istre.)

Vprašanje hrvatskega učiteljišča za Istru, katero je zadnja leta toliko razburjalo javnost, je prišlo v odločilen stadij: c. kr. namestništvo v Trstu je razpisalo natečaj za stavbo tega učiteljišča, katero naj se zida — v Kastvu.

V Kastvu! Koliko protestov se je že vzdignilo iz raznih slojev naroda proti tej vasi kot sedežu učiteljišča. Ves hrvatski, a tudi slovenski narod Istre je — izvemši 500 Kastavcev — popolnoma odločno, prej kot slej proti Kastvu. Kolikokrat se je že javno z važnimi argumenti dokazalo, da ta kraj nikakor ni primeren, da se nastani tam tako važen zavod. In »narodni svet« Istre je v Pazinu — izvemši 2 kastavska glasa — soglasno sklenil, da mora učiteljišče iz Kastva. A c. kr. vlada? Njej je vse to nič; ona vkljub vsemu temu razpiše natečaj za stavbo v Kastvu. Kar pa je najbolj žalostno je to: vsak narod in narodič ima dandanes poslance, ki zastopajo njegovo voljo na merodajnih mestih, a mi, v »tužnici« Istri nimamo niti teh. Ker ti, takomenovani »zastupnici naroda« so podali Italijanom in c. kr. vladi roko, da se — v direktnem nasprotju z voljo naroda — ki jih je izbral in jim zaupal svoje blagostanje — postavi učiteljišče tam, kjer je Italijanom najljubše, vladi najpripravnejše, a hrvaškemu ljudstvu, z ozirom na manjkajočo korist, najbolj na škodo.

Hočete li res vi poslanci Istre pustiti na sebi tak greh? Hočete li res, da se vas bode spominjal pučki učitelj Istre z jezo še potem, ko vas davno več ne bo? Hočete li res ti, nekdanj nam tako draga trojica (S. M. L.) ovenčati svoje politično delovanje s činom, ki bi popolnoma zamazal tvoje prejšnje zasluge ter izval na se nevoljo naroda, ogoljufanega in izdanega od svojih lastnih voditeljev!!

Se je čas! Ponosna in draga stavba, ki ima stati na kastavskih pečih je šele na papirju, — še niso oddana tozadevna dila. Toda, čas beži. In kmalu bo prepozno, prepozno za zmiraj. Zato se streznite vi, kojim je narod dal v roke svojo osodo ter se — ako morete — nepristransko, brez trme in brez gotovega patriotizma vprašajte, ali je pravično,

LISTEK.

Rienzi, zadnji tribunov.

Zgodovinski roman.

Spisal Edward Lytton - Bulver.

Prva knjiga.

(Dalje.)

III.

Vstaja.

Na enem tistih prostornih trgov, kjer se je stari Rim združeval z novim — oba enako zapuščena in enako razbita — je bila nekega aprilskega večera leta 1347. zbraua jako mešana, nevoljna ljudska množica. Tistega dne zjutraj so najemniki Martina di Prato siloma vdrli v hišo nekega rimskega zlatarja in jo oplenili s smelo predrznostjo, presegajočo celo navadno nesramnost plemičev. Sočutje in ogorčenje celega mesta je bilo globoko in zlo obetajoče.

»Nikdar se ne uklonim tem nasilstvom!«

»Jaz tudi ne!«

»Ne, pri kosteh sv. Petra, tega ne storim.«

»Katero so pa te nasilnosti, ki se jim, prijateljji moji, nečete ukloniti?« je vprašal mlad plemič, obr-

nišvi se do skupine meščanov, ki so razgreti, jezni, na pol oboroženi in z močnimi kretnjami italijanske strastnosti, šli zdaj po dolgi ozki ulici, vodeči v temni mestni del, koder so gospodovali Orsiniji.

»Ah, milostivi gospod,« sta hkratu zaklicala dva ali trije meščanje. »Vi boste ščitili naše pravice — nam boste dobili pravičnost — vi ste eden iz Colonnov.«

»Ha, ha, ha.« se je zaničljivo zasmejal mož orjaške postave z velikanskim, na rami njegov poklic kačočim kladivom. »Pravičnost in Colonna! Bržja smrt, teh besed ni dostikrat dobili skupaj.«

»Dol z njim! Dol z njim! Ta je Orsinijev! Dol z njim!« je kričalo najmanj deset grl iz množice. a nobena roka se ni dvignila proti orjaku.

»Resnico je povedal,« je odločno rekel drug glas.

»Da, to je storil.« se je oglašil tretji, nagubančil čelo in potegnil svoj meč. »In mi jamčimo za to resnico. Orsiniji so tirani — in Colonnai so v najboljšem slučaju ravno tako zli.«

»Ti si nesramen lažnik, lopov,« je zaklical m'adi plemič, ki se je prerinil naprej in se postavil pred tistega, ki je zadnji sramotil Colonne.

Castivredni kričač se je pred plamtečimi očmi in grozečim g'bljujem kavalirjevum umaknil nekaj ko-

rakov, tako da je med kovačevo visoko postavo in med malim, vitkim, a krepkim plemičem nastalo nekaj prostora.

Rimski patriciji so se od rojstva učili zaničevati plebejski pogum. Tudi so malo skrbeli za svoj ugled in so bili vajeni sirove družične teh kričačev; tudi ni bilo redko, da je zadostovalo, če se je kak plemič le prikazal, da so se razpršile cele tolpe, ki so trenotek prej njegovemu stanu in njegovemu rodu prisegale osvetlo.

Mladi Adrian di Castello, oddaljen sorodnik Colonnov, je mignil kovaču z roko in zroč popolnoma ravnodušno na zvihtlo orožje in velikansko telo mu ponosno ukazal, naj se mu umakne.

»Pojdite domov, prijateljji, in vedite « je dejal dostojanstveno, »da nam delate veliko krivico misleč, da smo skrivni zločini Orsinijev ali, da v boju med njihovim in našo hišo, zadoščamo samo lastnim strastem.« Naj me sodi tako sveta mati,« je nadaljeval zroč pobožno kvišku. »korkor povem zdaj po resnici, da sem potegnil ta meč proti Orsinijem samo zaradi krivic, storjenih vam, storjenih Rimu.«

»Tako govore vsi tirani,« je drzno odgovoril kovač, opirajoč svoje kladivo ob razpadel kamen, catanek starega Rima. »Ni dar se ne vojskujejo drug proti drugemu, če ne gre

za naš blagor. Če kak Colonna Orsinijevemu pku vrat prereže — se je to zgodilo za naš blagor. Če odpelje drug Colonna Orsinijevemu krojaču hčer — se je tudi to zgodilo nam na korist! Za naš blagor, da za ljudski blagor, za blagor peka in krojača, he?«

»Denimo,« je dejal mladi plemič s povdarmom, »da je kak Colonna to storil — storil je veliko krivico; a tudi najsvetejša stvar ima lahko slabe branitelje.«

»Da, celo sveta cerkev se opira na prav srednjedobre stebre,« je rekel kovač, namignivši s tem na papeževo naklonjenost Colonnom.

»Ta kleveče! Kovač kleveče,« so zavpili privrženci te mogočne hiše. »Colonna! Colonna!«

»Orsini! Orsini!« je skoro ob istem času zavpila druga stranka.

»Ljudstvo!« je zaklical kovač in vihtel svoje orožje nad glavami množice.

V trenutku je podedovana strankarska stran razdelila tolpo, ki se je bila zbrala samo zaradi napada posameznega človeka. Klic »Orsini« je privabil novih pristašev; prijatelji Colonnov so se postavili na eno stran — branitelji Orsinijev na drugo stran. Malo številno tistih, ki so soglašali a kovačem, da zaslužita obe stranki enako sovraštvo, in da ima pri ljudskih nevoljih zgolj ljudstvo pravico se oglašati, bi se bilo

umaknilo pripravljajočemu se boju, da se ni kovač, ki je pri njih veljal za vplivno avtoriteto — bedisi iz jeze zaradi ponosnega vedenja mladega Colonne, ali iz želje po boju, ki ni nenavadna pri ljudeh krepkega telesa — po kratki neodločnosti postavil na stran Orsinijev in s svojim izgledom privržencem te stranke dopeljal svoje prijatelje.

Pri ljudskih vstajah potegnejo množice vsakega za seboj, dostikrat proti njegovemu spoznanju ali proti njegovi volji. Pomirjevalne besede, s katerimi je Adrian di Castello začel odgovor na svoje prijate, se bile praktične. Pristaši Colonnov, ponosni, da imajo v svojih rokah enega najpriljubljenejših in najplemenitejših mož tega imena, so ga postavili sebi na čelo in so ljuto nspadli svoje sovražnike. Toda Adrian, ki so ga okoliščine naučile nekaj viteških zakonov, čemur pa se ni imel zahvaliti svojemu rimskemu pokoljenju, je začel koma sodil, da je pod njegovim dostojanstvom, bi spoznal nobenega po stanu in orožju ravnodušnega. Omejeval se je na odbijanje v gneči bojevanja nanj namerjenih udarcev. Samo kovač, ki se doslej ni dejanjsko udeležil boja, se je začel pripravljati za odločen odpor, ko se mu je mladi vitez približal za nekaj korakov.

(Dalje prihodnja.)

pošteno in dopustno vaše počenanje, da drobtinico, ki je končno padla za vladne mize — učiteljski zavod — postavljate proti volji ogromne večine naroda v kraj, kjer bi, v vsakem oziru najmanj koristil, da dijake in profesorje pa bil kraj muke in pregnanstva. Ne izgovarjajte se, da je prepoznano in da vlada noče več spreminiti svojga načrta. Gotovo je, da se vlada ne bo protivila, če se vi resno zavzamete za stvar. Sicer pa veste, kaj vam je storiti. — Ne slenite ljudstva s tem, da se bo učiteljske preselilo iz Kastava tudi potem, ko bo posojnje že postavljeno ter da se bo posojnje porabilo potem za kakšno drugo (obratno) šolo. Da bi vlada za ta slučaj bila pripravljena zavreči zopet okroglih 300.000 kron vam more verjeti samo velik navnež. Zato je volja ljudstva, da se novo učiteljske postavi takoj sedaj v primerem kraju izvzemaš Kastav. Naj se »voditelj« ne izgovarjajo, da ni takega kraja, ker da v Preznu ali Pulju ne bi pustili Italijani. Ali s' res sploh že poskusiti in če bi bilo res nemogoče premagati odpor Lahov, niso li tu še drugi kraji? Rašče nič, kakor učiteljske v Kastvu! Ker potem imamo vsaj upanje, da ga dobimo v poznejšem času na primernejšem kraju. — Še je čas! Dela še niso oddana, ali — čas beži.

Naj nam e. kr. vlada v Trstu dovolji, da pišemo par besedi še na njen naslov. Čudno se nam zdi, kako je ta visoka vlada mogla zatisniti ušesa in se odločiti za Kastav, ko je vendar videla in čula, da je ljudstvo Istre odločno proti Kastvu in se drž. poslanci Istre nategujejo za Kastav popolnoma proti volji ljudstva in so torej v tem popolnoma osamljeni. Čudno se nam zdi, kako se je vlada mogla odločiti za Kastav, če smo zaradi popolnoma neprilicnega stavbišča. Sej se vsek — bodisi tuje ali nepristranski domačin smeje — čes, v ta strmi breg, v te skale in v to nepristno pečevje bodo postavili hišo za okroglo 300.000 K?! Država je v taki stiski za denar, tu pa se 300.000 K zavzame! Ker, kaj bo vlada počela s tako velikim in dragim posojenjem potem, ko se bo moral zavod vendar preseliti? V drugem kraju imelo bi h'č tudi potem svojo vrednost. V Kastvu nikdar. Ker, prazna je, da se bo ta Kastav »dvignila«. On leži na »mrtvi točki« in nima nobene prihodnosti. Zidanje in vzdrževanje učiteljskega bilo bi na tako težko pristromnem kraju tudi mnogo dražje. Kako sme in more vsaka vlada tako gospodariti?! Kako sme in more ozirati se samo na sebičnost in lokalni patriotizem dveh, treh oseb, ignorirati na opravičene želje in prošnje širokih mas naroda!?

Še je čas! Ponosna in draga stavba na kastavskih pečevjih še ne stoji, zato se takoj vzdignite vi, doželni poslanci Istre in z odločnim in brezobzirnim ravnanjem pokažite, da ste na svojem mestu. Vi ste z visoko e. kr. vlado vred odgovorni za to, kar pride. Vaših korakov ne bo mogoče soditi samo ni ampak še naših otrok otroci. Hrvatska Istra pričakuje od vas takoj odločilnih korakov. Učiteljske ne sme v Kastav, ker Kastav ni za učiteljske!

Novo ministertvo na Francoskem.

Pariz, 14. januarja.

Poročali smo že, da je Poincaré sprejel ponudbo predsednika francoske republike sestaviti nov kabinet.

Prava in neprava ljubezen.

(Povest. — Spisal Blaž Pohlja.)

(Dalej.)

IV.

Sedmič je prišel na Golo, da si razvedri duh in srce, da si odpočije in umiri živce, ki so vse leto na vseučilišču bili na hudi natezalnici; zdaj pa je spoznal, da se je varal v svojem upanju in pričakovanju. Kaplana Znoja je šel že parkrat obiskat po onem obisku, o katerem je bilo pisano preje, a vselej sta se sporekla za kako malenkost, ki ni bila vredna, da bi se zmisli nanjo. Zato Sedmič ni dosti več mikalo k Znoju, zlasti ker se mu je že zdela, da je ta v verskih rečeh postal prenapet in da ni dal večih k sebi nobene pametne besede, nobenega še tako upravičenega ugovora.

Drugo kar je Sedmiču kalilo mir in razvedritev, so bile razmere pri Boreu. Borčevka je začela kar naravnost in povsod mu kazati, da se je njeno srce vnelo zanj.

Okna njegove sobe je okrasila z najlepšimi cveticami iz cele hiše in vsega vrta, nosila mu je v sobo, kadar je vedela, da je doma, vina in sladkarij ter pri takih prilikah mladeniča naravnost trpinčila s svojimi ljubeznjivostmi. Vsdla se je k njemu k mizi, ali če je stal pri oltarju, stopila k njemu ter se naslanjala nanj. Pre-

Se v petek se je govorilo, da bo imenovan za ministrskega predsednika Delcassé, toda kabinet, ki bi ga bil sestavil Delcassé, bi ne bil mogel biti trajen. Delcassé je bil že enkrat zunanji minister, toda vedno si je vedel ohraniti popolnoma proste roke. Če bi bil imenovan Delcassé, bi se bilo to zgodilo na ljubo Angliji. Ker je videl Delcassé nasprotstva, ki bi se stavila na pot njegovi vladi, s'lasti pa ker ni upal, da bi mogel spraviti na varno volilno reformo, se je odločil zavrniti sestavo kabineta. Prišel je tedaj v poštev Poincaré in ta si je izgovoril rok, da si premiali, ali sprejme ponudbo, ali ne. Bilo mu je pred vsem na tem, ali se mu posreči dobiti v svoj kabinet moše, s katerimi more delati. Zlasti si je hotel zagotoviti sodelovanje Bourgeois kot zunanjega ministra in Delcasséja kot mornariškega ministra. Ko sta obljubila Bourgeois in Delcassé svoje sodelovanje ter je bil pripravljen tudi Millerand sprejeti vojno ministertvo, je bila sestava kabineta Poincaré zagotovljena. Novi francoski kabinet, ki ga je predložil Poincaré predsedniku Falieresu v odobrenje, bo sestavljen sledeče: Predsedstvo in zunanje Poincaré, notranje — Briand, javna dela — Bourgeois, mornarica — Delcassé, vojna — Millerand, finance — Besnard, kolonije — Lebrun, poljedelstvo — Pams, delo za socialno skrbstvo — Bourget, trgovina — David, naučno ministertvo — Guisthan, umetnost — Bérard, pošta in telegraf — Chaumet. Kabinet se predstavi obema zbornicama v torek.

Kriza na Španskem.

Madrid, 14. januarja.

Ministrski predsednik Canalejas je podal kralju demisijsko celokupnega kabineta. Predzgodovina te demisije je zelo zanimiva in značilna za razmere na Španskem. Sedem mornarjev iz Cullere, kakih 20 km južno od Valencije, se je bilo uprlo. Revolucionarni duh, ki vlada zvečine tudi v armadi, jih je zapeljal do vstaje. Vseh sedem mornarjev je bilo zaraditega obojenih na smrt, toda kralj je na predlog ministertva pomilostil 6 mornarjev, dočim bi se bila moralna izvršiti smrtna obsodba na sedem mornarjev, Chatu Zuqueti. V Barceloni, ognjišču revolucije, pa se je dvignilo delavstvo in zagrozilo z generalno stavko. Toda pri tem ni ostalo, tudi v vrstah vojaške posadke v Barceloni se je začel sumljivo gibanje. Sedaj je izprevidel ministrski predsednik Canalejas, da je bila potrditev smrtnih obsodb za Chata Zuqueto »politična napaka«. Predložil je kralju dekret, s katerim naj pomilosti še sedmega upornika Zuqueto, obenem pa je podal demisijsko celokupnega ministertva, z motivacijo, da je dolžnost kabineta, izvajati konsekvence iz te politične napake. — Kralj demisije ni hotel sprejeti in je zahteval, da ostane Canalejas na svojem mestu. Canalejas pa je izjavil, da demisije ne more preklicati. Brez dvoma pa je, da to ni bil edini vzrok demisije, marveč le spretno zakrit maneuver, da zakrije kabinet težkoče v zunanju politiki.

Italijansko - turška vojna.

Uspeh Italijanske mornarice v Rdečem morju.

Tri italijanske vojne ladje so potopile, kakor smo že poročali, sedem turških topničark v Rdečem morju.

sladko se mu je smehljala in mu z raznimi načini dražila živce. Tožila je, kako je nesrečna v zakonu, ki je zanjo pravo peklenko brezno, kajti »starega dedca se človek hitro navešča«. In če je Sedmič povedal svoje mnenje, da bi bilo nesodobno in tudi nevravno zanj, če bi Boreu hotel posezati v njegove zakonske pravice, ter izjavil, da tega ne stori nikoli, trkle so bridke solze po Katinkinih licih in večkrat tudi po Sedmičevih rokah, in toliko je bilo ječanja, vzdihovanja in stopanja, da se je Davorinu Borčevka včasih zasmilila. Kljub Sedmičevim zatrdilom, da on z njo noče imeti nobene večje prijaznosti kot se spodobi in kot jo ima vpricho njenega moža, Katinka ni odnehala od svojih trdovratnih prizadevanj, da si osvoji srce in telo mladega svojega gosta.

Katinkino vedenje in obnašanje je v resnici zagrenilo Sedmiču vse bivanje na Golem. Zato je prenogosto mislil na to, da bi se poslovlil in odrinil domov k očetu. A tega ni storil, ker se ni hotel zameriti Boreu kot staremu prijatelju svojega očeta, da bi odšel tako kmalu, saj je vendar obljubil, da ostane najmanj kakre tri mesece pri njem, storil pa tega ni tudi iz drugega vzroka.

Skoraj vsak ali vsaj vsak drugi dan je pohajal v gozd. Ni šel vselej proti eni strani, toda prišel je vselej

Turki so se borili junaško in so utonili, bojujoči se. V Italiji bodo nedvomno ta uspeh pozdravili s narodnim navdušenjem.

Italijani so mobilizirali svoje posadke v svoji koloniji Eritreji in so poslali v Rdeče morje ladje, ko so turški listi sporočili, da bodo Turki poslali iz Jemena čes ožino Rdečega morja v Eritrejo 40 turških polkov s močno artilerijo in da ima Turčija za ta transport v Rdečem morju na razpolago 20 transportnih ladij, na katere se more vkrcati 35.000 vojakov. Z uničenjem turške flotile so italijanske ladje zdaj onemogočile to možnost. Boj je bil nevaren, ker so imeli Italijani 26 tonov velikega kalibra, dočim so imeli Turki samo 16 topov z malim kalibrom.

Italijanski poslanec izgnan iz Tripolitanije.

Italijanski vojni korespondent in poslanec Felice je bil od italijanskega poveljnika izgnan iz Tripolitanije. Felice se je ostro izrazil o italijanskem poveljništvu, predvsem pri nesrečnem izpadu iz Birtobrasa.

Stajersko.

Iz Braslovč nam pišejo: V našem trgu občutno primanjkuje obrtnikov. Tako nimamo n. pr. kleparja in ključavnarja. Tudi kolar bi lahko izhajal. Slovenske pomočnike, ki bi radi postali v eni izmed navedenih obrti samostojni, opozarjamo na lepo priliko, ker je brslovčana okoličina velika in še dosti premazna. Domačini na bodo šli novim obrtnikom tudi radi na roko.

Iz Braslovč nam pišejo: »Liberalci, kaj bo« nas vprašuje »Ležigospodarine« dobro znani dopisun, čigar junaštva po Dravskem polju še nikdar niso pozabljena. In tudi ne imeniten izlet v Benetke. »Liberalci, kaj bo« nas na vprašuje ta dopisun za to, ker se bojdja zaradi tega, da so se trije naših ljudi podali v Ameriko, krečijo naše vrste. Pustili so pa tu pososa, žere in otroke ter se vrnejo, ko si kaj prislužijo. Kaj pa, če bi mi vrščali, klerikalci kaj bo? Vsi največji hujšaki so pa morali pobegniti v Ameriko. N. pr. pater Anzelm iz Nazerja, ki bi moral jesti pri nrs ričet. Ta ni pustil tu posostva, na katerega bi se vrnil, pač pa nezakonske otroke, za katere morajo sedaj skrbeti drugi. Odnosel je bojda tudi s seboj denar, ki ga je naberečil po zgornji Savinski dolini za nekak »deliški dom«, menda za dom svojih Zink in Mink. Pobegniti je moral tudi belovedski faimošter Šorn, ki bi moral sedeti eno leto zaradi prevelike ljubezni do mladine v svoji žuniji. In kam so odpeljali tekom rol leta štiri vaše pristave? »Kaj bo, kaj bo« — imajo torej dolžnost spraševati le klerikalci, imenovani za kice, ne pa mi naprednjaki. In kajno: nimamo navade, našim kicekam ali simobitarjem tako čvrsto puščati na žili, pa kakor se kliče v gozd, tabšen odmev se o'rlasi.

Iz Rajhenburga. (Plesna veselica našega »Sokolca«) je nad vse sijajno usela. Prostori so bili mnogo pretesni za toliko številno udeležencev. Počastili so nas vrli hrvaški in srbski sokoli iz Zagreba ter sokoli iz Savnice. Došlo je na tudi mnogo drugih gostov iz Trbovelj, Blance, Sv. Antona, Vidma, Krškega in Brežic. Ali tudi domačinov iz trga in okolice ni manjkalo skoro nobenega. Tako je prav: svoji k svojimi! Da je pa veselica tako lepo uspešla, gre v prvi vrsti hvala marljivim našim ženam in dekletom. Gospe in go-

spodišne Jamškova, Geršetičeva, Krevoljnova, Kunjeva, Rainerjeva, Šiligova, Serbecova, Unšuldova. Vončakova in Zemljakova so storile več ko svojo dolžnost. Čast jim! Trboveljska godba je jako lepo in marljivo svirala. Vse je bilo veselo, najbolj pa brat blagajnik. Na zdari! — (Klerikalni šod) je nudil isto žalostno sliko, kakor cela klerikalna obstrukcija v Gradcu. Našteli smo celih 90 poslušalcev, med njimi dve tretjini nevolilcev, namreč žensk in nedorasle mladine. To je bil tako žalosten auditorij za namestnika deželnega glavarja dr. Jankoviča, da je gospod postal že pred shodom nevojen Stoppel je po dvorani in povpraševal: »Ja, ali ne boče več volilcev?« Oba govornika sta premlevali stare fraze o junaškem klerikalnem boju v dež loem zboru in strastno napadala dr. Kukovec. Najslabše niso tiste hrške, ki jih najhuje opikavajo ose! Koncem zborovanja pa se je zgodil sila komičen dogodek. Dala se je resolucija za obstrukcijo na glasovanje. Seveda so vsi klerikalci na župnikov migljaj glasovali za njo. Pri protiglasovanju so ra vsi zovet dvignili roke. (Slov. Gosp.) piše v svoji 2. števi: »Ljudstvo spoznava samo, da imajo naši poslanci z obstrukcijo prav in glasno kliče: »Mi smo z vami! Liberalci so pa itak za vsako resno politiko prenemni, zato jih nihče ne mara...« Op. uredn.) Župnik Cerjak je kar zardel sramota, da ima tako politične zrelje in zavedne ljudi na shodu. Začel je klicati: »Kaj niste z resolucijo zadovoljni?« In ko se je šod zaključil, je ostalo vse tiho. (Slov. Gosp.) poroča, da je bilo vse navdušeno za obstrukcijo. Op. uredn.) In zopet je moral župnik poseči vmes in pozivati ljudi, naj vendar zaključijo »živica« prezslužnim poslancem. Blamaža pa take!

Iz Celja. Nemei pobirajo za svojo požarno brambo pri vseh Slovenih in po navadi povsod kaj d'bijjo z ozirom na dobrodelen namen društva. Pobirajo pa se je po mestu tudi za okolščno slovensko požarno brambo in ob tej priliki je nemški speccerist Striz na Graški cesti nabiralec, kakor se nem zatriuje, naznal. Mož ima za tako ošrbnost proketo malo povoda. Če pa Nemei tako postopajo, se bodo tudi Slovenci premislili, predno bodo za mestno požarno brambo kaj dali!

Celje. Celjske C. M. podružnice prid'jjo v nedeljo 21. januarja v vseh gornjih prostorih Narodnega doma veliko predpustno veselico »Kmečki ples«. Ker odpade letos običajni trgovski ples, vlada za to našo prireditelj veliko zanimanje po vsem Sp. Stajerskem.

V Vuzenici je imela nedeljo teden požarna bramba svoj občni zbor, kater ga ne bi sicer omenjali, ako se ne bi bilo tukaj pokazala narodna nestrpnost nekaterih tržanov. Do sedaj so sodelovali pri tej človekoljubni napravi Slovenci in Nemei sporazumno. Pri raznih prireditvah so pa skušali nekateri elementi nastopati v nemško - nacionalnem duhu in žaliti Slovencev. Pri takih prilikah se je vselej od merodajne strani poudarjalo, da je požarna bramba mednarodno in nerolitično društvo. Pri zadnjem občnem zboru pa so vrgli edinega Slovence in zmernejše Nemece iz odbora ter volili mesto njih prave nemške kričače, kakor so Mettinger, Korb, Denk, G. nadučitelj Viher je bil skozi 19 let, od obstoja društva, tajnik ter je oskrboval pisarjjo. Sedaj so ga penzionirali ter izvolili učitelja šiferajske šole. Na zborovanju se je seveda hajlalo ter sklenilo, da se ne udeležijo plesnega

venčka sosednega društva požarne brambe v Vuhredu, ker so bili zadnji nagnani Súdmarkovci. — Slovenci so popolnoma zadovoljni, da je društvo enkrat vendarle pokazalo pravo barvo. Ga bode pa vzdrževala menda Súdmarka, in »kapitalista« dolgov« Mettinger ter Ladinek. Čudimo pa se, da sta mirno gledala ta preobrat moža, ki veljata kot poštena in pametna Nemea. Le dvojno je mogoče. Ali soglašata in odobrujeta, ali pa sta izgubila ves vpliv in ugled med lastnimi brati.

Súdmarka je v Vuzenico izvabila poleti nekega čevljarja, Marnberžani in Vuzenčani so mu obljubili menda zlate gradove med Slovenci. Tako se je dal mož pregovoriti ter se je res naselil z Dunaja v Vuzenico. Ker je pa znani čevljar zagrizene Dietner, načelnik »Súdmarkine« podružnice v Vuzenici, mu menda ni bilo posebno prav, da so mu poselali najbrže nevede konkurenta. In tako se je zgodilo, da so pustili priseljence na cedilu ter se ne zmenijo več zanj. Mož je s svojo družino vsled malga zasluzka od svojih bratcev v zadregi. Menda ni posebno všeč Vuzeničanom, ker se vede dostojno ter ne sili v osredje, kakor pa znani Ladinek in Mettinger. Res lepi bratci so ti Súdmarkovci!

V Vuhredu se je najbolj trudil za ustanovitev Súdmarke žel. uradnik Schneider. Vse je mislilo, da mož zori svete ljubezni do mater Germanije. Sedaj pa se je pokazalo, kako »lepki« n'g'bi so bili merodajni pri njem, da se je toliko potegoval za Súdmarko. To nam kaže ta-le dogodek. Imenovani uradnik je prišel pred kratkem v znano gostilno k Pečku. Napravil je pošteno ceho. Potem pa je obdeloval očeta in hčera, da naj pristopita k Súdmarki ter plačata letnino. Ta dva sta pa odločno odklonila. Gostilničarju pa se je kmalu pesvetilo, kolšna »sveta« ljubezen govori iz uradnika. Ko ni vse prigovarjanje ničesar pomagalo, je šel gostilničar ven. Za njim pa pride uradnik Schneider ter ga »napumpaa« za toliko, da je moral plačati hčerkii v sobi ceho. Mi Súdmarki le čestitamo na takih privržencih, kakor je ta uradnik, južno železnico pa obžalujemo, da ima v službi uradništva tudi take individue.

Društvene zadeve in zabave. Iz Celja. V nedeljo dne 21. januarja priredila ženska in moška podružnica C. M. D. v vseh zgornjih prostorih Narodnega doma velik »kmečki ples«.

Iz Pekla pri Poljčanah poroča »Marb. Zeitung«: »Procvit prve Rosseggerjeve šole v alpskih deželah, v Peklu pri Poljčanah, jasno kaže, kako zelo so bile te šole potrebne. Šola je prenapolnjena in okoli 50 otrok se je moralo zaradi pomanjkanja prostora odkloniti. Dri se pa omogoči tudi tem vstop, se bodo obrnili pekelski Nemei in vodstvo Schnlvreinevo, da šola razširi, tako da postane štirišzredna.« Vsa čast slovenski narodni, katoliškonarodni zavednosti in hrepnenju po pravi izobrazbi!

Od Sv. Jurja ob Ščavnici nam pišejo: Zalostno je gledati, da se nemškutarjja v gornjeradgorskem okraju vedno bolj razširja mesto da bi se jo omejevalo. Naš okraj, narodno nekaj tako trden in zaveden, leze vedno bolj v štajercjansko močvirje. Pri nas ni takozvanih »liberalcev«, da bi se mogli naši klerikalni politični voditelji izgovarjati na nje; v političnem oziru smo si lepo vsi jedini in v lepi slogi tudi zvesto — nezadujemo. Duhovščina se »noče zameriti«, kmetje sami si ne znajo pomagati, Rškarje, dr. Korošes in

Noben list na drevju se ni premaknil, dišeč zrak je odhajal hrib in plan in visoko v zraku ali pa v gozdnem hladu so peči jutranji pevci pesmi, ki jih je naučila čudotovrka, narava sama.

Sedmič je vzel knjigo in odšel v gozd. Dasi je korakal proti Krvavcu, kjer so bili Borčevi gozdi, vendar ga je zanesla noga na pot proti sosedni Gorjuši, da še sam ni vedel kdaj. Ko se je predramil iz svojih sanj, bil je tik pred ono trato, kj r se mu je pred toliko in toliko dnevi vcepila v srce ljubezen do pastirice, malodane še otročjih let.

Skoraj da ga je zabolelo srce, ko se je bližal temu kraju, kjer išče njo, a zastoj! Čemu si zbuja s tem pohajenjem spomine, ki mu prizadevajo in večajo bol? Čemu hodi tja, ko vidi, da je nikdar ne najde, nje, o kateri še le zdaj za gotovo ve, da jo ljubi, zares ljubi!

Iz tega razmišljanja ga vzbudi cingljanje »krajega zvonca. Dasi je bilo to cingljanje nekako surovo po svojem glasu, vendar se je Sedmiču zdelo tako milo doneče kot angelske orgle, o katerih se čuje od svetih mož, da tako lepo pojo, da omeče še tako zakrknjenega grešnika.

Tam pri bližnjem grmu je sedela ona, Marjanica. Predpasnik je imela v rokah in ga pr'škala k obrazu. Ko se ji je Sedmič na skriv-

nem približal, je videl, da se deklica joka.

»Kaj ti je, Marjanica?« jo je vprašal mehko in glas se mu je tresel, a ni vedel, ali od sočutja z domnevano njeno boljo, ali od veselja, da jo zopet vidi po tčikem času. Švignila je v krišku začuvsji tuj glas, a ko je videla mladeniča, čigar obraz ji je bil že znan, je sella nezaj in si obrisala oči, kot bi je bilo sram, da je jokala. Vzela je v roke začeto nogavico in jo jela plesti. Odgovorila pa ni nič.

»Ali se vam je kaj hudega zgodilo?« je vpraševal Davorin. Popravila si je lase, ki so ji ušii na čelo in lice, hitela plesti ter odvrnila:

»Ali vam je kaj na tem?« Izgovorila je besede nekoliko trdo. Ne vemo pa, ali se ji je zdela, da so bile preostre ali kaj, zakaj deklica se je ozrla v Sedmiča z od solz rdečimi očmi in dejala:

»Saj res! Ali vas kaj boli, ker meni ni prav?«

Sedmiča s' tudi te besede zbudile. Čutil se je užaljenega v svoji ljubezni; je rekel:

»Ali res mislite, da mi je vseeno, kako se vam godi?«

Nezaužno ga je pogledala. »Zakaj ne?« je odvrnila.

(Dalej prihodnje.)

cnake tiče pa vidimo pri nas samo takrat, kadar pridejo beračiti za glavo. Občina za obično pada v št. jerejske roke, še te dni n. pr. Očeslavci. To so pravi uspehi klerikalne »obnebine« politike!

Iz Maribora. Trgovski venček bo letos dne 1. svečana v veliki dvorani Narodnega doma.

Slovensko gledališče v Mariboru. V nedeljo, dne 21. prosinca se vprizori prvič na našem odru krasna angleška gluma »Charlejeva teta«. Ta igra je dosegla povsod najkrajše uspehe. Vse vloge so v najboljših rokah in se obeča vsakemu najlepši užitek. Začetek ob pol 8. zvečer. Pred predstavo popoldan ob 3. se vrši v kmetski sobi Narodnega doma sestanek vseh štajerskih društev in odsekov, ki gojijo dramatik, na katerem se bodo obravnavala jako važna vprašanja. Vljudno vabimo tedaj vsa društva, ki se zanimajo za dramatik, da se udeležijo tega sestanka vsaj po enem zastopniku. Ako smo morda kako društvo pomotoma prezrli povabiti, naj nam to oprostijo ter pošlje zastopnika, kajti manjkajo nam naslovi. Jako bi nam vstregli, ako bi posamezna društva prišla že s konkretnimi predlogi. Upamo, da naš poziv ne bo brez uspeha, da tako lepo započeto delo kar najhitreje in najugodnejše rešimo. Odposlanci si pri tej priliki poleg predstave lahko ogledajo tudi naprave na odru in garderobi, kar bo morda enemu ali drugemu dobro služilo.

Odpor.

Drobne novice. **Otrok zgoraj.** Ko se je predvečerašnjem zjutraj zbudil kočar Jože Pečar v Sp. Dupleku, je njegova hiša gorela s polnim plamenom. Komaj je še ušel s svojo ženo in enoletnim otrokom iz gorečega poslopja. Speče šestletne Ivane, pa niso mogli več dobiti iz sobe, ker je že žerjavica zasula hišna vrata. Ubogo dekletce je dobilo take opekline, da je na njih umrlo. Pečar je bil zavarovan. — Umrli je v ptujski bolnišnici bivši pekovski mojster Anton Lužar, star 82 let. — Iz Studene pri Mariboru poročajo: V zadnji seji občinskega odbora se je razpravljalo o proračunu za l. 1912. Dohodki znašajo 12.734 kron 52 v, izdatki pa 19.180 K 17 v; primanklaj se bo pokrili s 30% občinsko doklado na posest itd. ter z 10% doklado na vžitinski davek od mesa. — Iz Velenja. Posestnik Fr. Kranj je imel pol ure od trga oddaljen hlev za rejo kuncev. Te dni je šel gledat njegov pastork k hlevu in je našel tam dva psa nekoga posestnika v Velenju, ki sta vse kunce pomorila in jih več že tudi snedla. — Deželna zveza gostilničarskih zadrug na Štajerskem je sklicala za danes zvečer v Gradcu shod proti zvišanju davka na pivo.

Koroško.

Deželni zbor koroški. V drugi seji koroškega deželnega zbora je bilo več zakonskih načrtov deželnega odbora, izročenih dotičnim odsekom. Načrt zakona o vodnem pravu je priporočil deželni predsednik Hein.

Nezgođe. Pri mlinarju Seilerju pri Sentenartu uslužbeni mlinarski pomočnik L. Krajnar, 50 let star, je izpil predvečerašnjem zjutraj okoli 8. dopoldne najprvo 1 liter ruma in nato kozarec arsenika. Obležal je na mestu mrtve. Vzrok samomora je neznan. — Zaradi neke ponesrečene konjske kupčije se je obesil v okolici Sv. Jurja 5letni posestnikov sin Avgust Edler. — Ustrelil se je v Celovcu neki topničar pri 9. topničarskem polku s službenim samokresom. Zadel se je v trebuh; odpeljali so ga takoj v bolnico, vendar je malo upanja, da bi okreval. Vzrok samomora dosedaj še neznan. — V Dravo je padel in utonil v Beljaku 67letni C. Allmeier. Bil je pijan in je padel raz voz na strmo obrežje in od tod v vodo.

Primorsko.

Razpust deželnega zbora goriskega. Včerajšnji »L' Eco« poroča baje iz jako zanesljivega vira z Dunaja, da namerava vlada razpustiti goriske deželni zbor že ta teden. Vzrok zaključitve so abnormalne razmere, v katerih zaseda deželni zbor. Te dni se bo bavil z goriskim deželnim zborom ministrski svet. Nove volitve bodo razpisane koncem marca.

Deželni zbor istrski. Že tri dni so se vršile pod predsedstvom namestnika princa Hohenlohe seje komisije za narodno pogodbo in Istri v vrhu delozmožnosti istrskega deželnega zbora. Vse te dolgotrajne seje so imele prav malo uspeha. Seje so se v soboto za nedoločen čas prekinile, in sicer v svrhu dobave natančnih informacij, posebno glede razdelitve občin, kar dela največje težkote pri sklepanju kompromisa. Seje komisije se nadaljujejo v par dneh.

Mestni svet tržaški. Pri zadnji seji mestnega sveta, tržaškega je na-

znanil podžupan dr. Daurant, da od-laga svoj mandat kot svetovalec in mesto podžupana, zaradi bolezni. Ta odpoved se na predlog dr. Mraka, ki je bil soglasno sprejet, ni vzela na znanje. — Na mesto odstopivšega svetovalca Spazzala je bil izvoljen v mestni odbor Senigaglia. Končno je bil po kratki debati sprejet predlog šolske komisije, da se dovoli za zgradbo novega šolskega poslopja na Opčini znesek 150.000 K, kateri znesek je bil sprejet že v izrednem proračunu mestne občine za l. 1912.

Nered in izgredi v Furlanskem konviktu. V Gorici so ustanovili Lahi takozvani »Furlanski konvikt«, v katerem je precej sinov laških rodbin Furlanskih. Toda v tem konviktu vlada velik nered. Že večkrat so se dijaki in starši pritoževali zaradi večjih ali manjših nerednosti. Pred nekaj dnevi je zaprl prefekt konvikta nekega dijaka. Ta je moral ostati v zaporu pomotoma celo noč. Za to nerednost je zvedel tudi kuratorji konvikta, ki je prefekta odločil. Dijaki pa so prefekta, ki je posebno rad ustrežal njihovim željam, hoteli imeti nazaj. Ker kuratorji tej želji ni hotel ustreči so razdrženi dijaki spodili učitelje in razbili šipe, opravila in razna učila. Kuratorji je uvedel strogo disciplinarno preiskavo, toda nobeden dijakov ni hotel izdati svojih tovarišev. Vsi tedaj je izključil kuratorji 23 dijakov, ki so vsi večinoma sinovi uglednih furlanskih rodbin.

Tatvine v tržaškem skladišču. Kakor smo že v soboto poročali med brzojavkami, se je posrečilo železniskim uslužbenecem zaslediti tatove, ki so že več mesecev kradli v tržaškem skladišču žužne železnice. To so namreč uslužbeneci podružnice dunajskega društva za straženje in zaklepanje. Železničarji so priredili večeraj shod, na katerem so ostro napadali upravo železnice, ker ta zopostavlja lastne uslužbence tuji družbi. Svoječasno je bilo namreč izročeno varstvo in straženje skladišč oddelku bivših železničarjev, ki vsled kakih nezgođe ali onemoglosti niso mogli opravljati več redne železniške službe. Železničarji so poslali tudi deputajo načelniku postaje višjemu inspektorju Zboni, ki je zahtevala, da se dunajska družba takoj odsvolvi in da sestavi zopet nadzorstveni oddelek za skladišča iz železničarjev. Zagrozili so načelniku s stvako, ako se tej zahtevi do danes ne ugodi. Med vsemi železničarji v Trstu vlada silno ogorčenje proti članom te dunajske družbe in nevarno bi bilo naravnost zavračati opravilne zahteve železničarjev. Načelnik postaje je obljubil, da bo podpiral zahteve železničarjev.

Vlomilci v tržaško grobnico. Policija je večeraj aretirala kamnoseka Ivana Škafarja v Trstu kot vlomilca v grobnico rodbine viteza Tonelli pri Sv. Ani v Trstu. Škafar je vlom delno priznal in povedal, da ga je izvršil po dolgotrajnih predpripravih v družbi dveh Francozov in enega Italijana. Tudi te tri je policija izsledila v metu in jih aretirala. Vlomilci so se nadejali, da dobe v stari grobnici velike zaklade.

Francoski »papači« v Trstu. Policija je aretirala v soboto v Trstu tudi 4 Francozinje, katerim so dokazali, da so bile v ožji zvezi s onimi Francozi, ki so jih pred kratkem pri-jeli. Na njihovem stanovanju je našla policija precej tujeja denarja in celo zalogo žag, tihih svedrov in podobnega tatinskega orodja.

Nezgođe. V vili dr. P. Robbe pri Sv. Jerneju so pokradli neznanu tatovi za 300 K vina v steklenicah in raznih živil. — Umrli je v Trstu 19-letna šivilja Eliza Perkove, ki se je pred par dnevi zaradi nesrečne ljubezni zastrupila. — Branjevka H. Z. iz Škorklje je bila pred kratkem v preiskovalnem zaporu zaradi poskušenega umora svojega ljubimeca. To priliko je porabil dinar Josip Spazzal. Vdrl je v njeno stanovanje in ji pokradel za 400 K zlatine in srebrnine in nekaj obleke.

Požar v Rovinju. V noči od sobote na nedeljo je izbruhnil požar v velikem paromlinu Calo v Rovinju. Ogenj je uničil desni trakt mlina z vsemi stroji in zalogami. Gorelo je celo noč in šele proti jutru se je posrečilo gasilecem ogenj omejiti. Škoda znaša nad pol milijona kron, ki je pokrita z zavarovalnino. Vzrok ognja je neznan.

Dnevne vesti.

Preprečeno klerikalno sleparstvo. Čedno zvižajo so si izmislili klerikalci za volitev v trgovsko in obrtno zbornico. Ker zdaj niso mogli ukrasti volilnega imenika, ker tega imenika niso mogli falsificirati, so na drug, pa svojo spet nepošten način poskusili svojo srečo. Naročili so duhovnikom, naj na zvižajen način izvabijo od volitev pooblastila tako, da bi prečistili farovski gospodje kar na pošti pouzmalil vse glasovnice. Narodno-napredna stranka se je se-

veda obrnila na pošto ravnateljstvo in sicer z uspehom. Na vloženo pritožbo je bil doposlan naslednji odgovor:

C. kr. pošto in brzojavno ravnateljstvo za Trst, Primorako in Kranjsko.
V Trstu, dne 12. jan. 1912.
St. 1262/III.

Gospod dr. Fran Novak, odvetnik in deželni poslanec.

Ljubljana.

Na vlogo od 30. p. m. se Vam naznanja, da se je za slučaj, da so bodo volilni listi in legitimacije za predstoječe volitve v tamošnjo trgovsko in obrtno zbornico po pošti razpošiljale, vse poštne urade posebno obvestilo, da pošiljatve brezpojno edino le v roke dotičnih naslovnikov izročujejo.

C. kr. dvorni svetnik in predstojnik: Pattai.

Nameravano klerikalno sleparstvo je torej preprečeno. Naj si klerikalni poštarji le dobro zapomnijo to odredbo poštnega ravnateljstva, zakaj kdor bi jo pozabil, se bo brez pardaona naznanil državnemu pravdnikstvu.

Klerikalci kot oskrbniki deželnega denarja. Klerikalcem je zaupano deželno gospodarstvo. Kako to gospodarstvo opravljajo, to je deloma že znano, bolj pa se bo pojasnilo pri razpravah o računskem zaključku in o proračunu. Takrat bodo klerikalci odgovor dajali. Menda imajo ti ptički velik strah, ker z lažmi ne bo tolikrat več tako izhajati, kakor doslej. Zato bi radi vloge premenili in obetajo, da bodo poklicali napredne poslance na odgovor, ker imenuje »Slovenski Narod« nepokrito potrebščino deželnega proračuna s praviim imenom primanklajj. 3.900.000 kron znaša nepokrita potrebščina. To je primanklajj, ki se mora pokriti z dokladi. Za pokritje tega primanklajja pa dosedanje doklade ne zadostujejo in treba bo ali doklade zvišati, ali pa zopet dolg napraviti. O takih stvareh pa klerikalci nič radi ne slišijo in bi se raje prekljali za besede. Pa s takimi manevri ne bodo nič opravili. Deželno gospodarstvo se mora vsestransko pojasniti in na odgovor bodo poklicani tisti, ki so to gospodarstvo opravljali, in to so klerikalci.

»Učiteljska tiskarna« in narodno-napredna stranka. Pribili smo zadnjič nečuvne napade »Učiteljskega Tovarisa« na narodno-napredno stranko in na njene poslance. »Učiteljski Tovarisi« je pisal, da bolj spoštuje klerikalno odkritosrčnost v zatiranju učiteljskega, nego napredno hinavščino; da so napredne stranke ljubosumne na učiteljsko; da stavlja učiteljsko svoje moči na razpolaganje narodnim šarlatanom in demagogom, ki jih vodijo interesi žepa — in kar je še več takih ljubeznosti. Pribili smo to, ker je več kakor čudno, da »Učiteljska tiskarna« v enem svojih listov meče narodno-napredni stranki take štinkbombe, v listu imenovanem »Dan«, pa prisega, da se bo vojevala za narodno-napredno stranko. Ker je očitno, da hoče »Učiteljska tiskarna« dobiti podpornikov in naročnikov za »Dan« med pristaši narodno-napredne stranke, pisava »Učiteljskega Tovarisa« pa priča, da hoče »Učiteljska tiskarna« razbiti narodno-napredno stranko, smo zahtevali, da naj se razmerje med narodno-napredno stranko in med »Učiteljsko tiskarno« pojasni. V koliko se je to zgodilo, nam ni znano; vemo le, da se je o stvari govorilo v izvrševalnem odboru narodno-napredne stranke in da je vsled tega pisala »Učiteljska tiskarna« izvrševalnemu odboru dolgo pismo. Zadnji »Učiteljski Tovarisi« pa je priobčil nekake litanije, ki se odlikujejo po izredni neslanosti in čudoviti zvižajnosti. Če je to zadoščenje za narodno-napredni stranki očitano hinavščino, za očitanje, da so pristaši in poslanci te stranke šarlatani in demagogi, ki jih vodijo samo interesi žepa, tega nismo mi poklicani soditi. Ozreti pa se moramo na pripombe, ki jih je izjavil »Učiteljskega Tovarisa« dostavil »Dan«. V tem dostavku je čitati nesramnost, da hoče naš list pod prinko strankinih interesov indirektno pobijati »Učiteljsko tiskarno« kot konkurentinjo »Narodne tiskarne« in pa indirektno škodovati »Danu« kot konkurentu »Slovenskega Naroda«. To je gorostasna nesramnost, kajti ta se nam podtikajo umazani nagibi, in na te ne moremo molčati. Mi smo v svojem članku pribili zgolj samo infamije, ki jih je storil »Učiteljski Tovarisi«, psujoč narodno napredno stranko in njene poslance s hinavci, šarlatani in demagogi. Mi sicer nimamo narodno-napredne stranke v zakupu, aii njenim idejam služimo nesebično in požrtvovalno. Narodna tiskarna« je namreč za narodno-napredno stranko žrtvovala že lepe tisočake, »Učiteljska tiskarna« pa še nobenega fleka. Konkurenca, ki jo dela »Učiteljska tiskarna« »Narodni tiskarna«, je sicer umazana, a vendar nismo iz tega iz-

vajali nikoli konsekvence, saj smo pomagali, ko še papirja ni mogla več dobiti. Ko bi mi hoteli »Učiteljsko tiskarno« kot konkurentinjo pobijati, bi ji z zadržnim zakonom in s pravili »Učiteljskega tiskovnega društva« lahko vsako uro takorekoč vrat zavili. In za to je nesramnost in nič drugega, kakor predrzna nesramnost, da nam očita »Dan«, da hočemo pod krinko stankarskih interesov pobijati »Učiteljsko tiskarno«. Naj si gospodje le zapomnijo, da ima vsaka stvar svoje meje.

Dalmatinci o dr. Šusteršičevem imenovanju. Spljetska »Svoboda«, glasilo državnega poslanca dr. Smodlake, piše: »Ono, kar smo pričakovali, se je zgodilo. Dr. Šusteršič je imenovan za kranjskega deželnega glavarja. Klerikalci in pravaši vseh dlak in ras so radi tega imenovanja jeli toliči na veliki boben ter peti triumfatorsko himno klerikalizma, ker je njihov človek imenovan na tako visoko mesto. Mi v Dalmaciji bi lahko bili radi tega imenovanja popolnoma indiferentni, ker se na prvi pogled nas niti najmanje ne tiče. Vendar pa je to imenovanje tudi pri nas izzvalo splošno zadovoljstvo. Pravaši se veselo, ker je njihov mogotec postal deželni glavar, ter se tolažijo s tem imenovanjem za to, da Šusteršič ni mogel postati minister in s tem realizovati svoje politike. Toda Šusteršičevega imenovanja se radujemo tudi mi in z nami brez dvoma tudi vsi naši napredni in liberalni elementi. Nadejamo se namreč, da bo imel trik, ki ga je izvedla avstrijska vlada s tem, da je imenovala Šusteršiča za deželnega glavarja, dobre posledice ne samo za centralno vlado, marveč tudi za nas Hrvate in Srbe, v prvi vrsti pa za Dalmacijo. Vlada je hotela Šusteršiča zaposliti s takim delom, mestom in položajem, da bi ji ne mogel več delati zaprek na Dunaju ter igrati v parlamentu obstrukcije. Vlada se je hotela imunizirati proti neprestanim egoističnim pohlepnostim tega častihlepnega parlamentarca. To, kar velja za vlado, velja v tem slučaju tudi za nas. Šusteršič se ne bo več mogel kot pravaški varuh vmešavati v naše notranje zadeve tako intenzivno in brezobzirno kakor preje, on ne bo več mogel držati vajet pravaške in klerikalne politike v Dalmaciji. On je danes postal vladni mož za Kranjsko, a kot tak menda ne bo več mogel nastopati v imenu »radikalizma« kot spasiatelj Dalmacije. Šusteršič bo imel sedaj dovolj opravka, da Kranjsko še bolj razburka, zato mu ne bo preostajalo časa, da bi tako kakor do danes vodil za nos dalmatinske pravaše. Evo zakaj je Šusteršičevega imenovanje izzvalo »splošno zadovoljstvo«.

Shodi narodno-napredne stranke. Večeraj sta se vršila dva lepo uspela shoda narodno-napredne stranke na Uncu in na Rakeku. Na obeh shodih je govoril podpredsednik izobraževalnega odbora narodno-napredne stranke in državni poslanec dr. Ravnihar. Poročal je o delovanju državnega zbora in o političnem položaju v deželi. Govoril je z ozirom na bližajoče se občinske volitve v občini Rakek, o občinski politiki, o pomenu in važnosti občine ter o kranjskem občinskem volilnem redu. V velikem številu došli možje so že med govorom večkrat glasno pritrdjevali govornikovim besedam. Zlasti na Uncu se je zbralo toliko mož, da je bila prostorna hiša gosp. Ribariča, ki je po govoru poslanca dr. Ravniharja tudi povzel besedo, zasedena do kotička. Shoda je otvoril predsednik narodno-naprednega političnega društva za cerkniški okraj gosp. Anton Meden. Shodu na Uncu je predsedoval g. Šebeničar, c. kr. poštar in hišni posestnik na Uncu, shod na Rakeku je vodil g. Ambrož, železniški poduradnik in posestnik na Rakeku. Kot pristaš socialno-demokratske stranke, ki je za te občinske volitve sklenila z narodno-napredno stranko kompromis, je g. Ambrož po govoru dr. Ravniharja pojasnil razmere v občini Rakek ter priporočal složen nastop proti skupnemu nasprotniku. — O shodih nam je obljubljeno podrobno poročilo.

Nemškutarska nesramnost. Pretekli teden je umrl oficijal državne železnice Fran Unger. Njegovi stanovski tovariši so položili na rakev venec s slovenskim napisom. Uradniki, ki so prispevali za venec, so sami Slovenci razen enega asistenta Hohna, ki je Nemec. Ta je dal za venec 2 K 40 v. Razume se samo obsebi, da so dali uradniki napraviti na venec slovenski napis, ker so pač zanj prispevali razen enega Nemca sami Slovenci. To pa asistentu Hohnu, ki je izmed Nemcev edini prispeval za venec, ni bilo po volji, češ, da bi morali Slovenci radi njega — Nemca — dati napraviti na venec nemški napis. Tej svoji nevolji je dal duška v dopisu v »Grazer Tagblatt«, v katerem imenuje postopanje slovenskih železninskih uradnikov breztačno in jim očita, da ne spoštujejo niti svetlosti smrti. Na ta

impertinenten napad so dali slovenski uradniki edino umesten odgovor s tem, da so nemškemu zagrencu vrnilili njegov prispevek.

Nekaj srednješolske statistike. V celi Avstriji je bilo začetkom šolskega leta 1911/12 316 gimnazij in 149 realk. Med gimnazijami je 218 velikih gimnazij in že 62 osemrazrednih realnih gimnazij ter 4 reformne gimnazije. Kakor znano, so se ti novi reformni tipi dovolili šele l. 1908 in vendar je sedaj že 66 reformnih zavodov v naši državi polovici. Reformne, oziroma realne gimnazije imajo že vse kronovine, razen Saleburške, Dalmacije in Kranjske. Na Kranjskem je 7 popolnih gimnazij, izmed teh je ena zasebna (škofova v St. Vidu), ostale pa so državne, in sicer šteje v Ljubljani L. državna gimnazija 717 učencev, oziroma učenk, II. državna gimnazija 448, v Kranju 330, v Novem mestu 280, v St. Vidu (v 7 razredih) 299 učencev, torej na vseh »slovenskih« zavodih 2074 gimnazijcev, dočim je na obeh nemških gimnazijah (v Ljubljani in Kočevju) 156 + 177, torej 333 učencev. Zanimivo razmerje: za 2000 slovenskih fantov 5 gimnazij, med temi ena celo zasebna, za 300 Nemcev pa dve državni gimnaziji; na en utrakvistični zavod pride povprečno 400 učencev, na en nemški pa 150! — Realki sta na Kranjskem dve: v Ljubljani s 580 in v Idriji s 178 učenci. Vseh realcev na Kranjskem je torej 758. Primerjajmo jih s številom gimnazijcev! Na 2407 gimnazijcev pride 758 realcev, ali na 100 gimnazijcev 31 realcev. Ker je v Avstriji vsega skup 104.702 gimnazijcev in 49.365 realcev, torej v razmerju 100 : 47, zaostajajo kranjske realce za 16 odstotkov za skupnim povprečkom, dočim ga v nekaterih deželah znatno presegajo na prim. na Štajerskem velja razmerje 100 : 57, na Dolnjeavstrijskem 100 : 81, na Češkem (na čeških zavodih) 100 : 95, na Moravskem, na češki zavodih, 100 : 91, na nemških pa 100 : 137. Nasprotno razmerje je v manj obrtnih deželah, kakor n. pr. v Galiciji 100 : 11, istotako v Bukovini 100 : 11, v Dalmaciji 100 : 54, torej dokaj ugodnejše kakor na Kranjskem, na Tirolskem 100 : 23 — Pomembno je tudi dejstvo, da se je letos znižalo na Kranjskem število realcev za okroglo 30, dočim se je frekvenca gimnazij za okroglo 60 dvignila. — Vsekakor bi kazalo, da bi se merodajni krogi tudi v naši deželi začeli intenzivneje pečati s srednješolskim vprašanjem, posebno kar se tiče poslovenjanja realce v Ljubljani, in, kar je vsaj istotako potrebno, ustanovitve nove realne gimnazije. To naj bi bila nekaj posredovalen zavod za tiste učence, ki se ne marajo posvetiti niti izključno gimnazijskim (humanističnim) študijam, niti izključno samo realnim. V državi je že petina vseh gimnazij preosnovana v osemrazredne realne gimnazije, samo na Kranjskem je še vse pri starem. Pa tudi v sosednjih deželah ni za slovenski naraščaj v tem oziru prav nič poskrbljeno, dočim imajo Nemci svoje realne gimnazije, oziroma paralelke v Beljaku, Celovcu, Gradcu, Trstu, celo Italijani v Gorici in Hrvatje v Voloski.

Občinske volitve v občini Smihel-Stopiče se začno 16. januarja, a še pred nekaj dnevi mnogo volilcev ni imelo glasovnice. Postavno bi morale biti že davno dostavljene. Zupanski stolček se ziblje in oče Štembur se tresel!

Odvetniški izpit je v soboto napravil v Gradcu g. dr. Florijan Kukovec, odvetniški kandidat v Ljubljani. Kakor čujemo, namerava gosp. doktor otvoriti svojo odvetniško pisarno na Koroškem.

Kje je nabrani denar? Ko je umrl nesrečne smrti g. Ivan Oražen, ki je bil vnet ribič, je neki njegov znanec P. pri ljubljanskih športnih ribičih nabral prispevke za venec na njegov grob. Nabral je precej denarja, toda venca ni kupil. Ker imajo tisti, ki so prispevali za venec, pravico vedeti, kaj se je zgodilo z nabranim denarjem, vprašajo tem potom g. P., naj jim pojasni, v kakšen namen je porabil nabrani denar?

Usmiljenim srecem. V Jaršah št. 22, v bližini pokopališča pri Sv. Križu, živi v največji bedi Marija Košenina, vdova, mati šestih otrok. Moža, ki je s trdim delom preživljal svojo rodbino, so 9. novembra l. l. pokopali in od tistega časa je rodbina brez vsake podpore. Glad in mraz grozita uničiti mater in otroke. Kdor more pomagati, naj pomaga. Dobro došlo je vse — hrana, obleka in gmotna podpora.

Poročil se je pri Lukovici gospod Tomo Ravčar, c. kr. davčni oficijal, z gdnico. Klara Kotnikovo. — V Borovnici se je poročil g. Davorin Dolničar, kolodvorski restavrativ v Divači, z gdnico. Pepico Pajsarjevo. — Obilo sreče.

Dopis iz Mirne, priobčen dne 12. t. m., je obžalovanja vredna mistifikacija našega lista. Tamkaj je imenovan kot ljubljenec župnika Koci-

Jančiča občinski odbornik B. Resnica pa je, da je občinski odbornik B. odločno narodno-naprednega mišljenja, ki je že mnogo storil za narodno-napredno stranko na Mirni in se je edino njemu zahvaliti, da ima Mirna napreden občinski odbor, kar poprej ni bil.

Zelznska nesreča v Litiji. Iz Litije nam poročajo: V brzovlaku Trst-Dunaj se je v soboto popoldne zgodil s'nečaj, ki se ni popolnoma pojasnen. Ravno ko je vlak zavozil v postajo, je neka ženska padla z vlaka. Vozila se je z nekim moškim. Naenkrat se je začel krik in ženska je padla z vlaka. Ponesrečenka se piše Antonija Kovačič, doma je od Sv. Petra pri Sv. Gorami. Srečo je imela, ker si je zlomila samo roko. Prepehli so jo v bolnico v Ljubljano.

Skrivnostni dogodek na Jesenicah. Po Jesenicah kroži sledeča zanimiva govorica: Pred kratkim je v cerkvi na Jesenicah po popoldanskem opravilu ostala na koru neka ženska. Ko se je cerkev izpraznila, je prišel na kor neki duhovnik — pa ne domač — in se je z omenjeno žensko umaknil v neko večjo izdolino za orgljami. V nekem kotu pa je neopazno čepela pobožna ženska. Začuvši ropot, pogleda v izdolino in vidi nekaj, kar se v cerkvi ne sme zgoditi. Priporočamo pristojnim oblastem in zlasti g. orožnikom, naj to stvar hitro preiščejo, da se bo dognalo, kdo je ta tuji duhovnik.

Elektroradiograf »Ideal«. Samo danes se vidijo še tri senzacionaine slike in sicer: »Vejni posnetki iz Tripolisa«; »Smrti boji z leopardi« in pa komična privlačnost »Maks in Ivanka bi postala rada igralca«. Jutri lepa drama »Srčca je«.

Mestno drsališče. Mestno drsališče pod Tivolijem otvorilo se je z današnjim dnem. Izvršile so se tudi vse potrebne poprave in je obiskovalcem drsališča tudi na razpolago buffet v garderobnem paviljonu. Letne vstopnice se dobivajo pri mestni blagajni in pri hišniku na drsališču, dnevne vstopnice pa pri blagajni na drsališču. Cene za drsanje ostale so lanske.

Hudi kot sršenje. Snoči je prišel po Zaloški cesti neki nadelan možakar z dvema ženskama in neznanu kričal. Ko ga je stražnik opozoril, je začel postajati še hušši, čes, da sme upiti kolikor hoče. Ker se le ni dal pomiriti, ga je stražnik hotel legitimirati in moral je dobiti pomoč, da je to izvršil. Pri tem sta se pa začeli usajati tudi ženski in tako ragljali, da so se celo mimoidoči pasanti zelo zgražali nad strupenimi jeziki.

Pes naskočil je na Karolinski zemlji Ivana Črniceva ter mu pri tem raztrgal hlače. Tudi na nekem dvorišču na Miklošičevi cesti je pes popadel hlapca Frana Ovseca ter ga na desni n. g. telesno poškodoval in mu napravil tudi pri obleki 10 K škode. Oba lastnika psov sta znana.

Znamenje časa. V Kolodvorski ulici je bilo posestniki Mariji Kregarjevi z vozička ukradenega tri litre, služkinji Katarini Komarjevi pa 1 liter mleka s pločevinastima posodama vred.

Nagajivec. Po Bleiweisovi cesti je pripeljal nek hlapec s tovornim vozom ter začel z bičem tako pokati, kakor bi streljal s puško, vsled česar so se tamošnji stanovaleci napram došlemu stražniku pritožili. Ko je ta hlapec opozoril, je ta sicer kratek čas s pokanjem prekinil, potem pa zopet začel in to ponavljal dokler ga ni varnostni organ legitimiral.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 18 Mac-doncev in 4 Slovenci, nazaj je prišlo pa 100 Hrvatov in 30 Slovencev.

Izgubljeno in najdeno. Kuharica Ana Novakova je izgubila bankovce za 20 K. — Sivilje Marija Sernitzova je izgubila denarnico z manjšo vsoto denarja. — Delavec Alojzij Smuc je izgubil 2 K vredno čepico. — Ga. Marija Deržajeva je izgubila srebrn uhan. — De'avec Fran Zorc je našel srebrno žepno uro z verižico. — Mesar Anton Novak je našel zlat ščipalnik. — Trgovce g. Viktor Schober je našel bco.

Narodna obramba.

Odbor narodno-obrambena društva »Branibor« ima danes zvečer ob 6. sejo v prostorih »Družbe sv. Cirila in Metodae«, na kar opozarjamo gospode odbornike.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal g. Albert Kihšovic, postajna-čelnik v Kresnicah, 7 K iz neke sodnijske zadeve. Gdč. gostilničarja v »Narodnem domu« v Mariboru je darovala 5 K namesto noveletnih voščil. V majhni lovski družbi, zbrani v lovski bajti velposestnika g. Iv. Veglarja v Radineh nabral »Nemenuvan« znesek 5 K. Gdč. Štefka je nabrala na svatbi g. Fr. Ocvrlida in njegove neveste Anice v Šiški 7 K 56 v. Hvala!

Prosveta.

Iz gledališke pisarne. Jutri, v torek gostuje drugič gospa Anica dr. Horvatova, operna pevka, altistka v Zagrebu, v naslovni vlogi opere Carmen (za par - abonente). — V četrtek burka »Vražji Rudla«. — V soboto komedija »Gardista Fr. Molnarja«. — V nedeljo operetna noviteta »Revisor«. — V operi »Rusalka« gostuje gdč. Marija Peršlova, altistka, zdaj v Pragi.

Netočnost pri opernih predstavah grajajo vsi naši dnevniki, a vse zaman, nekaterniki prihajajo vzle vsem pozivom vedno prepozno, motijo ouverturo in se ne zmenijo za nevoljo ostale publike. Ravnateljstvo je dalo pri vstopih v parter afiširati dve tabli s primernim besedilom ter je biljeterjem naročilo, zadržati vsakogar, ki se zapozni. Zaman. Prepoznani prihajalec se ne brigajo ne za tabli, ne za biljeterje, nego so še osorni in razžaljeni. Ravnateljstva ne zadeva torej zaradi motenja nikakr krivda, in publika naj napravi energično sama red, ker ni druge pomoči. Vendar ponavljamo, da je prihajati v gledališče pred zač. kompredstave, da je vstop v gledališče med ouverturo in med izvajanjem opere na odru zabranjen ter da je dovoljeno vstopati le v pavzah po ouverturi in po končanem dejanju. Če se ta zadnji opomin ne pomaga, bo treba temeljitejših sredstev, ki onemogočijo doseganje brezobzirno motenje opernih predstav. — Ravnateljstvo.

Slovensko gledališče. V soboto zvečer je nastopila v vlogi »Carmen« kot gost gospa Aninka Horvatova iz Zagreba. Njena igra je fascinirala in enako njeno petje. Ta v nižjih legah tako močni in mogočni alt, ki ji na poleg tega tako točno višino, deluje naravnost očarljivo! In šele njena igra, njen temperament, njene odločne krepke geste, ki dajejo igri življenjske in divje južno kri, kako šele to vse grabi in tira nieno umetnost v tej vlogi do viška! Gledati tako igralo, to je užitek! Ni čuda torej, da je bil aplavz po vsakem dejanju tako glasen in dolgo trajajoč! In tudi njeni partnerji so bili vse drugični in še boljši, kakor po navadi. Gg. Krampera in Novak sta igrala z vidno in pravo umetniško slastjo. Tudi vsi drugi so bili dobri, samo ostale dame so se zdele pod vtikom demonskega gosta nekam plah in nepogumne. Ta predstava je nudila najbrž največji umetniški užitek v tej sezoni. Ponovi se v torek večer. — V nedeljo popoldne so ponovili Finžgarjevo igr »Naša kri« s spremembami in krajšanjem, kakor se je avtorju zdelo umestno. S tem je igra nedvomno pridobila na jedrnatosti in kondenziranosti dramatičnega dejanja. Glavna hiba, ki leži, recimo, v kljub historični istinitosti, v ideji, in neresničnosti glavnih značev, je ostala, in to nam dela dramo nesimpatično. Delo ima vsekakor svoje vrline in ne bo tako kmalu pozabljeno, in meni se zdi škoda umetniške energije za nemetniško idejo. — Igrali so splošno zelo dobro. Med Jerico in Renardom leži tudi v reprezentantih na odru znaten propad, ki dela nepremostljivo brezdno v dramo še očitnejše in neverjetnejše. Gledališče je bilo od nedeljskega občinstva srelnje obiskano. — Zvečer so igrali prvič burkosto burko »Vražji Rudla«. Občinstvo, ki ljubi plemenito umetnost in je bilo snoči pri Matičnem koncertu, si šteje lahko v veliko srečo, da je bilo obvarovano drastične komike »Vražjega Rudlaja«, ki premetuje b'azine in postelje po odru. O dejanju ni da bi govoril. Ampak svojo dolžnost je burka storila v polni meri, ker je zelo dvotipna in nasičena humorja, ki je sicer večinoma zelo plitev. Gledališče se je treslo ves večer burneva krohota. In kaj hočete še več? — Burka je bila prav spretno vprizorjena. Zdjaj mora tudi umetniška dela skrbno, vestno in v pravem štilu vprizorjati, drugače ho-mo prisiljeni misliti, da nima smisla za umetno dramo. Ugajali so vsi za-poredoma vselemu in zabave željnemu občinstvu: G. Povhe s svojo neprisljčno komiko, g. Nučič s svojim eleganco in šikom, g. Skrbnišek z dobro karakteristiko nizkega štreberja. Živahen in drastičen uradni sluga je bil g. Povhe, prav na mestu g. Bukšek in ostali. Ravnotako izvrstne so bile dame, ga. Ilčičeva, gdč. Wintrova, ga. Bukškova itd. Gledališče je bilo srduje obiskano, in občinstvo polno hvale.

»Matica Slovenska«. Po največjih poročilih zavoda, ki tiska zemljevid slovenskih pokrajin, bo tiskan zemljevid do julija. Takrat ga bo Matica takoj razposlala med cenj. gg. naročnike.

Razne stvari.

Ponesrečen aviatist. Pariz, 13. januarja. Včeraj popoldne je na letišču v Vidane padel aviatik Ruchonnet s svojim aeroplanom in bil takoj mrtev.

Smrt 139'otnega starca. Jassy, 13. januarja. V svojem posestvu v Dorohuju je včeraj umrl posestnik Mihai Ciornodol v starosti 139 let. Njegova žena mu je umrla pred 70 leti. Imela sta 18 otrok, od katerih je samo en sin živ.

Dragocena zbirka poštih znamk Budimpešta, 13. januarja. Tukajšnji arhitekt Robert Holitsch, večkratni milijonar, je prodal svojo zbirko poštih znamk nekemu tukajšnjemu trgovcu z znamkami za 840.000 kron. Največ vredne so španske znamke, ki jih cenijo na 170.000 kron.

Bogati cigani. Zupan v Kecskemetu je dal dovoljenje neki ciganski tolpi, obstoječi iz 23 članov, da se tam naseli. Po izpovedbi njihovega voditelja so prepotovali ves svet in skoraj vsak član govori šest do devet jezikov. Gotovine in dragulj imajo za več nego en milijon kron.

Usodepolna zmotla lekarnarjeva. Zupan in lekarnar Krainski v Jecierzany je povabil več sorodnikov. Ker se je njegova žena, ki je bila že večkrat zaradi pijančevanja v sanatoriju, zopet napila, ji je dal Krainski par vernalovih praškov. Kmalu nato je Krainski zapazil, da so grozni kri napadli njegovo ženo. Šel je v lekarno ter se tam zastupil. Njegova žena je takoj na to umrla.

Atentator N. eguš. Dunaj 13. januarja. Nikolaj Njeguš, ki je bil zaradi atentata na justičnega ministra obsojen na sedem let ječe, je vložil na višje dež. sodišče prošnjo, naj ga pošljejo v kopersko kaznilnico, ker se v nemški kaznilnici ne more sporazumeti z drugimi kaznjenci. Višje dež. sodišče ni ugodilo tej prošnji in bodo Njeguša v kratkem odvedli v kaznilnico Stein.

Rumunski pop — goljuf Budimpešta, 13. januarja. Iz Zalanca poročajo: Rumunski pop J. zef Mide, član ravnateljstva rumunskega finančnega zavoda »Zlagnas«, je bil aretiran, ker je ponarenil menic 45.000 K. Oddali so ga sodišču.

Velika nesreča v plinarni. Lvov, 13. januarja. V B esovu se je danes zjutraj delavec mestne plinarne Levito pri snajenju posode za plin vsled izhoda h pilnov onestvil ter se v kotlu zgrudil. Več tovarišev mu je hitelo na pomoč, toda tudi ti so se vsled plina onestvili. Predno e pršila omoč so se trije delavci zadušili. Ostali se bore s smrtjo.

Velika nesreča v semerniškem tunelu. Mürzzuschlag, 13. januarja. V velikem tunelu na Semerni gu se je dogodila danes zvečer velika nesreča. V omenjenem tunelu so delavci nekaj popravljali. Ko je tržaški brzovlak ob šestih zvečer vozil skozi tunel, je vlak povozil delavce, ki so tam delali. Eden od hrvatskih delavcev je bil takoj mrtev, drugi je umrl na potu v bolnišnico, tretji je pa teško ranjen. Nekateri pravijo, da se je brzovlak srečal z nekim tovornim vlakom in da delavci vsled tega niso slišali signalov lokomotive.

Praška »prorokinja«. Monakovo, 13. januarja. Koncem meseca decembra so pogušili neko 27letno deklico, ki je pod vplivom neke vedevalke izginita. Dekle se je zdaj vrnilo in pravi, da je bila pri neki gospe Gruber v Pragi. Gospa Gruber je prorokinja. Dekle je samo videlo, kako se ji je pokazala mati božja. S takimi prikaznimi je konec proročnja izvalila dekletu vse njene prihranke. Gospa Gruber ima baje v Monakovem še več tako lahkovernih čestilk.

Telefonska in brozjavna poročila.

Delazmožnost štajerskega deželnega zbora.

Dunaj, 15. januarja. Štajerski namestnik Clary Aldringen je včeraj konferiral 2 uri s ministrskum predsednikom Stürgkhom. V političnih krogih govore, da so klerikalci nekoliko popustili v svojih obstrukcijskih zahtevah. V merodajnih krogih računajo, da bo vendar mogoče doseči delazmožnost štajerskega deželnega zbora.

Zlata poroka.

Dunaj, 15. januarja. Ob veliki udeležbi odličnih učencakov in uradnih krogov se je vršila včeraj zlata poroka velikega slovanskega filologa vseučiliškega profesorja, člana gosposke zbornice dvornega svetnika Vatroslava viteza Jagiča, s Sidonijo pl. Struppi. Jagič je star 76 let, njegova žena je za 2 leti mlajša. Njegova hči je poročena z dunajskim profesorjem. Milanom pl. Rešetarjem, njegov sin je priznan dunajski zdravnik. Dvornemu svetniku Jagiču je delo ob tej priliki mnogo brozjavk in pismenih čestitk.

Subkomite davčnega odseka.

Dunaj, 15. januarja. Parlamentarni subkomite davčnega odseka je imel danes sejo, v kateri se je razvila debata o novem hišnem davku.

Učiteljski predlogi.

Dunaj, 15. januarja. Predsedstvo nemškega National Verbanda je imelo sejo, v kateri se je razvila debata o znanem učiteljskem predlogu Pachera Waldner.

Pravaški sestanek.

Zagreb, 15. januarja. Včeraj se je vršil tu sestanek poslancev pravaške stranke, na katerem so bile zastopane vse južnoslovenske dežele razen Slovencev. O izidu tega sestanka varujejo popolno tajnost. Zvečer pa se je trdilo, da so poslanci sklenili vladati gramavalno izjavo v obliki memoranda na najvišji kroge. Na karbitno pisarno je brzjavil poslanec Starčević, da naj cesar čuva pravice razbitih hrvaških dežel in hrvaškega državnega prava.

Italijani tepeni.

London, 15. januarja. »Morning Post« poroča iz Tripolisa: Dne 11. t. m. so začeli Italijani prodirati iz Homsa proti jugu. Arabci in Turki so jih zapletli v bitko in so se morali Italijani umakniti. Turki so jih zasledovali, kmalo so začeli Italijani bežati in Turkom se je posrečilo skoro cel italijanski polk popolnoma uničiti. Italijani so izgubili nad 400 mož, mnogo orožja in municije. Turške izgube so neznatne.

Poslaniki.

Petrograd, 15. januarja. Ruski poslanik v Haagu Palen je šel v pokoj.

Atene, 15. januarja. Grški poslanik na Dunaju dr. Streit bo poklican v vodstvo zunanjega ministrstva. Sedanjim zunanjim ministrom Gyparis pride kot poslanik v Carigrad.

Turški parlament.

Carigrad, 15. januarja. Danes se je govorilo, da turška zbornica knjib nasprotivom z vlado ne bo razpuščena. Veliki vezir Sayd paša je ozdravel in bo zopet prevzel svoje poste.

Carigrad, 15. januarja. Sultan se je baje izrazil, da zbornice ne bo razpustil brez soglašanja senata.

Ozje volitve na Nemškem.

Berolin, 15. januarja. Vsenemško časopisje se bavi s prihodnjimi ožjimi volitvami v državni zbor. Stranka napredne levice je izdala parolo, da je pri ožjih volitvah treba podpirati vedno napredne kandidate, tedaj tudi socialne demokrate. Nacionalni liberalci se še niso odločili, vendar pa se domneva, da bodo šli v boj s konservativci. Politični položaj je nejasen, in v političnih krogih sodijo, da bo novi državni zbor kmalu razpuščen.

Novo nemške vojaške predloge.

Berolin, 15. januarja. Nemška vlada pripravlja nove vojaške predloge ter zahteva za mornarico ustanovitev 3 ladjevja za odprto morje. Za armado pa dopolnitev vseh onih polkov, ki imajo samo dva bataljona na tri bataljone.

Nemški cesar in italijanski kralj.

Berolin, 15. novembra. Listi poročajo, da se sestane v kratkem nemški cesar z italijanskim kraljem v Benetkah.

Demisija španskega kabineta.

Madrid, 15. januarja. Ministrstvo Canalegas je, kakor poročamo še na drugem mestu, demisioniralo. Nasprotno našemu poročilu poročajo sedaj, da je ministrstvo demisioniralo zaradi tega, ker je kralj pomilostil tudi sedmega anarhista, ki je bil obsojen zaradi poskušene atentata. Šest izmed teh anarhistov je bilo namreč že prej pomilostjenih, vlada pa je baje obstojala na tem, da se izvrši smrtna obsodba na sedmem anarhistu Zuquetti. Včeraj pa je prišla njegova mati pred kraljevo palačo in v največjem razburjenju in obupanosti vila roke. Kralj je to videl ter se je usmilil in njenega sina pomilostil. Z druge strani pa se poroča, da je ministrstvo Canalegas odstopilo zaradi težoč v francosko-španskih pogajanjih.

Pariz, 15. januarja. Danes v jutranjih urah je baje španski ministrski predsednik Canalejas demisijo proklical.

Zelznska nesreča.

Beljak, 15. januarja. Pri Bohinjski Bistrici so skočili 13. t. m. s tira 4 vozovi. Vsled tega je bil železniški promet med Tratom in Beljakom dalj časa ustavljen.

Prelati in papež goljufani.

Rim, 15. januarja. Rimske policija je aretirala nekega internacionalnega goljufa Giudrija, ki se je izdajal za monsignora, in več prelatov in celo papeža ogoljufal za velike zneske. Po ulicah je hodil v dragoceni duhovniški obleki. Škoda znaša baje skoro milijon lir.

Nesreča na cestni železnici.

London, 15. januarja. V 116. aven. sta se na neznan način vnela dva voza cestne železnice. V vozovih je nastala panika in se je več oseb ponarečilo.

Gališko učiteljstvo.

Lvov 15. jan. Tu se je vršil demonstracijski shod poljskih in rusinskih učiteljev in učiteljic iz Galicije zaradi izboljšanja gmetnega stanja. Na shod je prišlo kakih 10000 učiteljev in učiteljic ter so govorili na shodu deželni maršal grof Henrik Budeni, in poslanec Buzek, German, Slivinski, Daszynski, Breiter i. dr. V svojih referatih so risali učitelji bedo učiteljskega stanu ter zahtevali od deželnega zbora zboljšanje plač in službene pragmatiko. Zastopniki vseh strank so obljubili svojo pomoč. Nato se je vršil demonstracijski obhod, katerega se udeležilo 16000 oseb. Deputacija je šla k deželnemu maršalu Badenju ter mu sporočila želje učiteljstva. Grof Badenji je obljubil, da se bo, če se mu posreči doseči delazmožnost deželnega zbora, zavzel za težnje učiteljstva.

Prepovedane iredentistične slavnosti v Milanu.

Milan 15. jan. Prefekt je prepovedal za včeraj naznanjen ples iredentističnega društva »Trento e Trieste« ker so bile nameravane protiavtstrijske demonstracije.

Bolg rske čete v Turčiji Malisori.

C rigrad 15. jan. Govoreč o naj-novejših korakih Malisorov piše »Saba«: »Zadnje izjave zunanjega ministrstva grofa Aehrenthafa so za Turčijo dovolj tehtna garancija v sedanjih težkih časih. Turčija pričakuje, da Avstrija ne bo delala poguma onim, ki delajo Turčiji težkoče.

Solun 15. jan. Kakor poročajo uradno iz Timraša, so bolgarski obmejni vojniki baje brez vzroka začeli streljati na turško stražo pri Caltepi ter ranili 2 Turka. Da prepreči nove napade na železnice, je odredila turška vlada, da se mora preiskati vsa prtljaga, predno jo oddajo v železniške vozove. Ta odredba velja za one postaje, kjer se je bati atentatov.

Nemiri na Kitajskem.

Petrograd, 15. jan. Mongolski knezi so iznova sklenili obrniti se na Rusijo za varstvo in če bi Rusija ne hotela poseči vmes, hočejo poklicati na pomoč Japonsko.

Rim, 15. jan. Kakor poroča »Messaggero« so umorili Kitajci v Kulufi na Južnem Kitajskem delajoče italijanske misijonarje.

Nemiri v Brazilii.

Rio de Janeiro, 15. jan. Zvezno vojaštvo bombardira Bahijo. Pri bombardementu je bila guvernerjeva palača razdejana in tudi mnogo drugih hiš poškodovanih. Dve osebi sta bili usmrčeni, kakih sto pa je bilo ranjenih.

Maroko.

P riz, 15. jan. Glasom poročila iz Feza je izjavil sultan Muley Hafid, ki ga vznemirjajo na novo izbruhli nemiri v Maroku, da se ne čuti več varnega, odkar stoji pod francoskim protektoratom. Zato prosi francosko vlado, da pomnoži posadko v Fezu na 6000 in ono v Mekinezu na 2000 mož ter nadaljuje prodiranje proti Tazi. Cetudi se zdi sultanova bojazen francoski vladi pretirana, je poslala vendar en bataljon strelcev v Mekinez.

Turčija in Perzija.

Berolin, 15. jan. »Berliner Tagblatt« poroča iz Petrograda: V vladnih krogih imajo obvestilo, da nadaljuje Turčija v Urmiji s svojo agresivno taktiko, da pa je hud mraz zadnjega tedna turško prodiranje deloma ustavil. Zanimanje političnih krogov se koncentira na politiko Turčije, ki more prnesti Rusiji še marsikako presenečenje.

Rusija in Perzija.

Petrograd, 15. jan. Pri včerajšnjem novoletnem sprejemu v zimski palači se je posebno opazalo, da je ruski car posebno dolgo in prijazno govoril s perzijskim poslanikom Aligoli kanom. Sodi se, da se je razmerje med Rusijo in Perzijo zboljšalo.

Francosko ministrstvo.

Pariz, 15. januarja. Novo ministrstvo imenujejo listi »Veliko ministrstvo«. Od Gambettovih časov so v tem ministrstvu najslavnejši možje francoskega političnega sveta. Ministrstvo Poincaré se predstavi jutri zbornicama, ter bo ministrski predsednik podal vladno izjavo, ki poudarja potrebo nujne rešitve maroške zadeve ter potrebo dobrih stikov Francoske z Anglijo. Vlada bo tudi izjavila, da hoče vstrajati pri dosedanjih zvezah, ter da hoče skrbeti za ojačenje armade in mornarice.

Smrt brata kraljice Milene.

Cetin e, 15. jan. Najstarejši brat kraljice Milene, Marko Vukotić, je umrl.

M. Iverzacija v Nea olju.

R m, 15. jan. »Giornale d' Italia« poroča, da so oblasti odkrile v Neapolju velikanske malverzacije pri oddaji živine za italijansko vojaštvo v Tripolitaniji. Poneverjen, a znasa, o baje 300.000 lir.

Društvena naznanila.

»Sokolski raj« pod imenom v sladkem zavetju pod rosniki je priredil »Sokol I.« v soboto, 13. januarja v Mestnem domu. Tudi pri tej veselici »Sokola I.« smo opazili, koliko je zanimanje našega občinstva za prireditve tega priljubljenejšega društva. V okusno dekorirani dvorani je bil postavljen novi oder »Sokola I.«, na katerem je neumorno igral salonski orkester pod spretnim vodstvom g. Jakla najraznovrstnejše skladbe, med njimi noviteti g. Bizjaka »Ljubljenski svet«, ki sta dosegli lep uspeh. Igrala se je tudi spevoigra »Čevljarski vajence«; žela je mnogo priznanja. Izmed zelo obširne srecda se mora posebno še omeniti pevske točke g. Bokšeka. Člana slovenske opere, ki jih je pel res izborno in je žel mnogo aplavza, tako da je moral pesem Maksima iz opere »Punčka« ponavljati. Istotako so žive slike in tudi vrhunska prosta vaja g. Vidmaria občinstvu zelo ugajale. — Po končanem sporedu se je razvil v dvorani živahen ples, ki je, kakor običajno, trajal do regega jutra. Vinarina, kavarna in jestvine so bile v društveni režiji, kar je preok, da se je dobivalo res vse priobliže in to iz sokolskih rok. — Tako se je zopet končala lepa prireditev priljubljenejšega »Sokola I.«, katerih se naše občinstvo nikdar ne naveliča in si jih le želi.

X. redni občni zbor društva e. kr. davčnih uradnikov na Kranjskem se je vršil včeraj dopoldne v vrtnem salonu v hotelu »Mirna«. Udeležba je bila povoljna. Zborovanje, katerega se je udeležil kot zastopnik vlade g. dr. Trnovcec, je otvoril predsednik, davčni nadzornik g. Lilleg, ki je podal kratko sliko desetletnega društvenega delovanja. Omenil je novo službeno pragmatiko in časovni avanzama za davčne uradnike, ki bosta v kratkem uveljavljeni, in pridoje davčni uradniki v kategorijo, v kateri so ranžirani računski in poštni uradniki. Daljše in podrobno poročilo društvenega delovanja je podal tudi društveni tajnik g. Tomec. Bagejnikovo poročilo izkazuje mal primanjkljaj, ki se bo pokrnil z prestovoljnimi darovi članov, katere pobirati je pooblaščen odbor. Članarina ostane v prihodnjem letu neizmenjena. Zborovanje je bilo zaključeno ob 12. opoldne.

Umetnost.

Koncert »Glasbene Matice«. Velika in opravičena zavest je obšla včeraj gotovo vsakega posetnika »Matičnega koncerta«, ki je premislil to, kako nam pravijo, da smo majhen narod in nemočen, pa je gledal obenem pred sabo del posebjene velike naše kulture, pevski zbor »Glasbene Matice« in »Slovensko Filharmonijo«. Spored je pričela »Slovenska Filharmonija« z izvajanjem Lajovčevega »Andante«, ki je sila mogočna in zanosna zgradba, dihajoča v najnežnejših čuvstvih in razmahajoča v višek široke in oblastne moči, ki kot delo pravega umetnika slušalca zgrabi, potegne za seboj in zamaši s svojo prostrano lepoto in toploto. Druga točka je bil istega komponista »Capriccio«, ki je kazal v prvem delu mnogo izrazite šegavosti, a posebno učinkoval v prelepo izvedenem II. delu. Obe točki je dirigiral s popolnim umevanjem g. kapelnik Talich in žel zato obilo hvale in aplavza med hvaležnimi poslušalci. Nastopil je nato moški zbor »Glasbene Matice« pod vodstvom koncertnega vodje g. Hubada. Zapel je štiri pesmi. Dve sta bili last g. dr. Gojmiria Kreka, urednika »Novih akordov«, eno je zložil Oskar Dev in eno Josip Michl. Krekovemu moškemu zboru »Bratje v kolo se vstopimo«, je pomogel moški zbor »Matices« do veljave, srca poslušalcev pa si je zlasti prisvojila Krekova pesem »Barčiče«, ki je izvrstno občutna in so jo izvajali »Matični« pevc tako, kakor bi peli s srci in ne z grli. Moški zbor Oskarja Deva »Tih veter od morja«, je jako srčkana stvarca in je učinkoval zlasti v početku s finim prednosenjem v pianissimu. Zadnje točko moškega zborja je tvorila Michlova balada »Atila in ribič«, ki rišo s prav dobrimi in markantnimi mesti grozote Atilovega gospodarstva in umen odpor slovenskega ribiča — modrijana. Sledil je mešan zbor. Najprej je zapel prijazno Gerbičovo pesem »Pozim«, za njo ubrano Adamičovo »Veserno« in končno večji zbor Stanka Premrla »Pesem žrjavov«. Pri zadnji je imel g. skladatelj nesrečno rok pri izbiri teksta. Žrjavi lete na jug, tja (tako pravi pesnik), kjer bujna kri po žilah se pretaka:

oči se ognja bliskajo,
pognmna srca vriskajo,
življenje neutušeno
z nemirno silo čaka!

Tekst sam na sebi nič ne pomeni in ga je zato težko glasbeno poglobiti in

ilustrirati. Skladba sama na sebi (brez besed) je lep in zanimiv pojav naše nove glasbene umetnosti. — II koncu je zapel mešani zbor »Glasbene Matice« s spremljanjem Slovenske Filharmonije. Parmovo obsežno delo »Povodni mož«. Kot solista sta nastopila gospa Pavla Lovšetova in g. Kovač G. tenorist, ki je član Matičnega zbora, nima ravno močnega g'asu, ali poje sicer prijazno in precizno. Gospa Pavla Lovšetova, ki je nastopila kot gost, je rešila svojo nalogo jako častno in nrejela zato šopek svežega evetja. — Ves pevski del večera je vodil s svojo spretno in sigurno roko g. koncertni vodja Matej Hnbad. Kakor vedno, tako gre tudi to pot prva zasluga za veliki užitek tega lepega večera njemu. Med skladatelji — umetniki je učinkoval najindividualneje in najboljše g. Lajovic. — Obisk je bil dober, zadovoljstvo splošno.

Pri koncertu »Glasbene Matice«, ki se vrši dne 14. januarja v veliki dvorani hotela »Union«, se bo igrala tudi Parmova balada »Povodni mož«. Izvleček te skladbe za klavir je izšel v založništvu Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani in je za ceno 4 K dobiti v vseh knjigarnah.

Poslano.

Glavna posojilnica. Odgovor »Slovencu«.

Sobotni »Slovenec« me zopet napada zaradi »Glavne«. Moja služba kot likvidator menda ni tako hvaležna, da bi mogla vzbujati zavist. Na ponovna zabavljanja ne odgovorjam. Odgovoriti hočem samo na stavljeno mi vprašanje: »Kako je vendar to, da za člane, oziroma domnevne člane »Glavne«, ki so Vas za likvidatorja izvolili in Vam zastopstvo svojih interesov poverili, še niste do danes prav ničesar storili, pač pa ste zastopali vedno le koristi upnikov »Glavne« s tem, da ste nekemu dozdevnemu članu »Glavne« zatrjevali, da je resnično član!«

Ako je s tem, da sem baje nekemu dozdevnemu članu zatrjeval, da je član, dokazano, da nisem prav ničesar storil za člane, ampak vedno zastopal le upnike, se pač zoper take argumente ne morem boriti.

Pri občnem zboru dne 8. januarja 1911 se je konstatiralo, da je bilo navzočih 152 imenoma navedenih članov, kateri so od vseh vplačanih deležev po K 16.145 zastopali K 11.155, tedaj nad dve tretjini deležev. Navzoči člani so soglasno sklenili likvidacijo l. 1899 ustanovljene zadruge, katera po najnovejših ugovorih istih članov pravno ni nikoli eksistirala. Izvoljenih je bilo 6 likvidatorjev, kateri so po intencijah mandatarjev poskušali asanacijo zadruge ter prosili za državno in deželno podporo in za odpis neopravičeno plačanih davkov. Ako se ni dosegel pričakovani uspeh, ni odbor temu kriv. Bil je primoran napovedati konkurz. Od tega časa dalje (13. febr.) ni imel z upniki nobenega stika več. Liko odbor je prepričan, da dela v soglasju z mandatarji, smatral tist' za člane, kateri so podpisali pristopno izjavo, vplačali vsaj en delež in bili vpisani v register zadrudnikov. Pri komer niso bili dani ti pogoji, ga je odbor brez pravde izpuštil iz zaveze. — V dvomljivih slučajih odbor pod svojo odgovornostjo tega ni mogel storiti. — Likvidatorji so kakor upravni svetniki osebno in solidarno odgovorni za vsako škodo. Nihče ne more od njih zahtevati, da bodo na svojo odgovornost in nevarnost, kar po vrsti črtali vpisane člane, kateri to zahtevajo. Čim večja je odgovornost, tem več opreznosti je treba. Mnogi »dozdevni člani« bi si bili radi odku ili svoje jamstvo, a odbor jim ni mogel ustreči. Se manj pa more brez odškodnine črtati posamezne člane na škodo drugih, dokler ga ne krijejo načelne razsodbe vrhovnega sodišča. Tisti praktični jurist, ki ima toliko poguma, da bi to storil, naj se oglasi. Odbor je dal tožiteljem, ki izpodbijajo članstvo, na razpolago vse potrebne podatke in odkril vse pomanjkljivosti zadrudnega poslovanja, na katere se opirajo tožitelji. Več likvidatorji, kateri zastopajo člane v celoti, na korist posameznikov ne morejo storiti ter mislim, da niso dolžni prikrivati ali zavijali resnice. Sporni in dvomljivi slučajji so v rokah sodnikov. Zaradi tega se mi ne zdi umestno, govoriti o tem, katero mnenje je pravo. Pripomnim le toliko, da mo e pravno mnenje in moj pravni čut nista naprodaj. Gotovo želim nedolžnim žrtvam, da se rešijo, a ta moja želja ni odločilna. Ako bi se bili upravni svetniki svoji odgovornosti tako zavedali, kokor se je zavedajo likvidatorji, bi se danes ne govorilo o žrtvah »Glavne«.

Ljubljana, 14. januarja 1912

Fr. Vidmar.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslavček.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 13. januarja 1912.
Torna.
Pšenica za april 1912. . . za 50 kg 11-75
Pšenica za oktober 1912. . . za 50 kg 10-95
Kč za april 1912. za 50 kg 10-73
Koruza za maj 1912. za 50 kg 8-9
Oves za april 1912. za 50 kg 9-73

Cenene

In okusne porabne in darilne predmete vsen vrst dobite v najbogatejši izbiri v mojem glavnem katalogu z okoli 4000 slikami, ki se pošlje na zahtevo vkomur gratis in franko. C. in kr. dvorni dobavitelj
JAN KONRAD, Kralj. Str. 1174, Celica

Navrodaphne Malvazijer
Specialitate
»ACHAIA«, d. d. za prod. vina.
PATRAS, (Grško)
kot zdravilna in namizna vina odlična.
Grška vina (mila, sladka, pitna) vsi poznavalci posebno cenijo.
Glavna zaloga 4298
Sign. Winter, Dunaj, III 1.

Metereološko poročilo.

Vilina nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 30.70 mm

Januar.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
13	2. pop. 9. zv.	744.9 744.7	-3.4 -5.0	sl. svzh.	pol oblač.
14	7. zj.	744.0	-5.1	sr. jvzh.	.
	2. pop. 9. zv.	743.1 741.3	-4.9 -7.0	sr. svzh.	.
15	7. zj.	745.0	-10.5	sr. jvzh.	jasno

Srednja predvčerajšnja temperatura - 5.0°, norm. 2.6° in včerajšnja - 7°, norm. - 2.6°. Padavina v 24 urah 0.0 mm in 0.0 mm

Tužnim srcem naznanjam v svojem in v imenu svojih otrok **Minka, Radko in Verice**, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem vest, da je naša iskreno ljubljena soproga in mamica, gospa

Minka Traun roj. Župevc

danes v soboto, dne 13. januarja 1912 ob pol 6 uri zvečer po kratki, mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v starosti 27 let mirno v Gospodu zasnela.

Pogreb nepozabljene ranice bude v ponedeljek, dne 15. januarja ob 4 uri popoldne iz hiše žalosti, Glince št. 6 na pokopališče na Viču Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi sv. Antona na Viču Blago pokojnico priporočam v molitve in blag spomin.

Glince, dne 13. januarja 1912.

Jakob Traun.

Zahvala.

Vsem, ki so nam povodom prebrideke izgube našega priljubega soproga, ožir. očeta, sina, brata in svaka, gospoda

Mihaela Palčiča
vličega poštnega ozičjalca

izrazili srčno sočutje ter počastili drugega ranika s svojim spremstvom k večnemu počitku, izrekamo našo iskreno zahvalo. Osobito pa se zahvaljujemo velec g. poštnim uradnikom, poduradnikom in poštnim uslužbenecem, velec g. c. kr. podpolkovniku pl. Kastlu, vsem cenim sorodnikom, prijateljem in znancem ter vsem darovalcem prekrasnih vencev.

V Ljubljani, 15. jan. 1912.

Zalažoja redbina Palčič.

Zahvala.

Ob prebridki izgubi naše iskreno ljubljene hčerke in sestrice

Marije

izkazalo se nam je toliko iskrenega sočutja in tako mnogobrojno častice spremstvo, da nam je v dolžnost izrekat tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem ter udeležnikom sploh našo globoko zahvalo.

Osobito in posebej pa se zahvaljujemo č. g. župniku Barletu za tolažilne obiske, čast gospodu kaplanu Jancu za podelitev prvega obhajila na smrtni postelji, velec gosp. postajenačelniku doljenškega kolodvora, cenj. gospicam učiteljicam, čast. gosp. katehetu in učenkam ljudske šole pri Sv. Jakobu, slav. pevskemu društvu »Ljubljana« za tolažilno petje ter vsem ljubeznivim darovalcem le ih vencev in šopkov Iskrena hvala vsem!

V Ljubljani, 15. januarja 1912.

Zalažoja redbina Marčec.

POPOFF
najboljši
čaj
sveta. 4074

Sprejmo se 196

družabnik

Z vloge 15.000 K v industrijalno podjetje.

Ponudbe na upravnishvo »Slovenskega Naroda pod »tovarna«.

Na zelo prometnem kraju b'izu Ljubljane so da v najem 201

trgovina

Z mehanim blagom in lepim stanovanjem.

Bucnost zagotovljena. Ozira se le na spretno trgovce. — Ponudbe na upravnishvo »Sl. v. Naroda« pod »Mokarija«.

Večje industrialno podjetje namesti

korespondenta

ki mora biti nemščine in slovenščine popolnoma zmožen. — Ponudbe pod »Korespondent« na upravnishvo »Slovenskega Naroda«.

Za popolnoma novo podjetje na jugu Avstrije in brez vsake konkurence

se išče družabnik

z vloge 10.000 kron,

ki se pa bodo v teku časa iz dobička morale povišati vsaj na 20.000 kron. Mož bodi domačin, Slovenec. Dotični naj ima vsaj nekoliko trgovske izobrazbe, in naj če mogoče razpolaga z enim dnevom v tednu (če tudi nedelja). — Naslov pove upravnishvo »Slovenskega Naroda«.

Vabilo.

Občni zbor I. duštva hišnih posestnikov v Ljubljani

bo v ponedeljek, dne 29. januarja t. l. ob 8. zvečer v hotelu »Union« s statutaričnim sporedom.

Ako bi bil občni zbor zaradi nezadostnega števila navzočih članov ne sklepčen, čakalo se bude pol ure po določenem času. — Po pretvku tega časa so navzoči člani ne glede na njih število upravičeni z navadno polovično večino sklepati o vsaki točki dnevnega reda.

Predlogi, katere so člani 14 dni pred občnim zborom pisмено izročili odboru, se stavijo na dnevni red.

Posestniki, pridite v obilnem številu na občni zbor! Le s skupnim delovanjem si moremo olajšati svoje veliko davčno breme.

Odbor.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem prevzel dobroznano

gostilno »Zlata riba«

v Stritarjevi in Ribji ulici.

Točil bodem vedno le dobro in pristno vino in pivo iz soda ter postrežem vedno cenj. gostom z dobro domačo kuhinjo. Gorka in mrzla jedila vedno na razpolago. — Posebna soba za klube. Zmerne cene. :: 198 Točna posrežba.

Za mnogobrojne obiske se priporoča

Emil Keržišnik, gostilničar pri »Zlati ribi«.

Valjčni mlin v Domžalah J. Bončar

149 naznanja cenj. občinstvu, da je otvoril

na Poljanski cesti šte. 19

prodajo moke in drugih mlevskih izdelkov na drobno in debelo,

ter se priporoča za cenj. naročila — Vedno sveže in dobro blago po najnižjih cenah. — Na zahtevo se naročila tudi dostavijo na dom.

Kavarna

se takoj odda v najem. 111

Ponudbe pod »Kavarna« na upravnishvo »Slovenskega Naroda«.

Prodajalka

špeciarijske stroke želi stopiti v službo

takoj ali pozneje. Prevzame tudi filialko. Naslov pove upravnishvo »Sl. Naroda«.

Gospodična

ki je dovršila 8 razr. in trgovski tečaj, večša slov. in nemškega jezika 169 želi vstopiti v odvetniško ali drugo pisarno.

Naslov v upravnishvu »Slov. Naroda«.

Posestvo

z gosnodarskim poslopiem, velikimi vinskiimi kletmi in skladišči, pripravno za vsako veleobit v predmestju Ljubljane, 1

se pod zelo ugodnimi pogoji prada. 100

Ponudbe na: L. Tomažič urej J. G. Juvančič, Spodnja Šiška. 2

Društvo zdravnikov na Kranjskem

razpisuje za tokoče leto

podpore

iz dr. Löschner-Maderjeve ustanove.

Pravico do teh podpor imajo vdove in sirote zdravnikov, ki so bili člani društva. S potrebnimi dokazili o premoženjskem stanju itd. opremljene prošnje je vložiti 203 do 1. februarja t. l. na odbor društva.

Odda se lepo meblovana soba

s posebnim vhom, kopalnico, električno razsvetljavo, uporabo vrta ter s hrano. 177

Kje, pove upravništvo »Slov. Narodne«

Prejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, kot nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

„SLAVIJA“
vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Reservni fond K 53.750.285-24. — Ispitane odškodnine in kapitalije K 115.390.603-61.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države, z vseskozi slovansko-narodno upravo.
Vsa posojila daje
Cigar pisarne so v
astnei bančni hiši

Zavaruje poslojca in oremičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in nakulantneje. Uživna najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čiste dobička izdatno podporo v narodne in občnkoristne namene.

Iskajo se po vseh krajih mozarbije pridni provinčni agentje

za nabo ne novosti z dobrimi priporočili. — Dopisi na »Kath. Devotional-Institut, Dunaj 17 L, Jöbgerstrasse 36. 154

Skladišča

vinske kleti in drugi prostori se oddajo takoj v najem. 110
Ponudbe na: L. Tomatič, Sp. Siška.

Dama
ki li le ka' leče na zdraven pogovor, ki slasti ki bole odpravi nege kakor tudi dobiti in ubraniti sezo mehko koto, se umiva lez ilijimic micnim milom s konjickom (Znamka lesen konjček). Bergmann & Co., Deila o. L. Komad po 80 v se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah s narumi. 41

Pozor! 155 Proda se Pozor!

enonač. novoizidana hiša

s kletjo in lepim vrtom. 12 let davka prosta, pripravna za gostilno kakor za vsako drugo obrt, oddaljena 25 metrov od železniške postaje, v lepem kraju na Spodnjem Stajerskem. Naslov pove upravništvo »Sl. Narodne«.

Lokal

pripraven za špecerijsko trgovino se odda v najem na Dolenski cesti št. 50, nasproti Rakovnika. — Najemnina je K 300 letno. 159

Bojata zaloga

najfinejših rokavic pravi francoski parfumi

in vsi v to stroko spadajoči predmeti v najfinejši kakovosti

667 Za obila naročila se priporoča OTILIJA BRAČKO Ljubljana, Dunajska cesta 12, v Malhanovi hiši.

Za plesne zabave

velika zbirka različnih mask, raznih čevljev, girland za okrašenje plesnih, šalijeva postja, s s konfeti itd. s s dobi se cena pri

Iv. Bonaču v Ljubljani

nasproti glavne pošte. Poštne naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Zeleznoto kina-vino

lekarnarja **PICCOLIJA** v LJUBLJANI, Dunajska cesta, obsega navedeno množico železa v nasprotstvu z drugimi železnatimi kina-vini, ki obsegajo samo toliko železa kakor navadna namizna vina in nimajo torej nobene zdravilne vrednosti. To dokazuje več kemiških analiz in tudi ona, ki se je izvršila po odredbi c. kr. ministrstva notranjih zadev. Zeleznoto vino lekarnarja Piccolija jači slabokrvne, neradne, vsled bolezni oslabele osebe, slabe in boleznolozgledajoče otroke. Steklenica s 1, 2 K, 3 steklenice K 6-80. Voznina in zavojnina prosta.

(Mesto vsakega drugega posebnega obvestila)
Davorin Dolničar
ko. odvorski restaurater
Fepica Dolničar roj. Pajsar
poročena 197
Divča 15. prosinca 1912. Rovnica.

Najboljši vrsti belega platna za perilo sta:
Planinsko platno po 40 h
Gorenjsko platno po 52 h
Varstvena znamka „Gorenjka“. Varstvena znamka „Goren'ka“.

Odprto pismo.
Gospod Ubald pl. Trnkoczy, lekarnar v Ljubljani.
Imam 6 mesecv staro dete, katerega je do drugega meseca dojila mati. V drugem mesecu ga je začela moja žena hraniti s Sladinom (doktor pl. Trnkoczy: a »sladnim čajem«) kakor hitro je začel otrok vživati Sladin, ga nismo mogli več pripraviti do tega, da bi vžival materino mleko. Od tistega časa dobiva le Sladin in je tako dobro rejen, da ga vsakdo občuduje, kdor ga vidi. — Ker sem trdno prepričan, da je Vaš Sladin dobro redilno sredstvo za otroke, prosim, pošljite mi še 30 zavojev, ker ga hočem še drugim priporočati. — Z odličnim spoštovanjem 21./I. 1909. **Franz Dekleva**, trgovec, Slavina (Prestranek) Notranjsko.

Varčne gospodinje!

Dočim daste za vsa druga otročja redilna sredstva 1—3 K, velja »Sladin« ali dr. pl. Trnkoczy-ja »Sladni čaj« 1 zavojček z 1/4 kg samo 51 vin. Na tisoče otrok ga zavživa z najboljšim uspehom. — Glavne zaloge: v Ljubljani **lekarna Trnkoczy**, zraven rotovža; na Dunaju v lekarnah Trnkoczy: VIII, Josefstädterstrasse 25; III, Radetzkyplatz 4; V, Schönbrunnerstr. 19; v Gradcu: Sackstr. 3. Razpošiljanje po nošil. — Prva največja eksportna trdnja. Preizkušeno lekarnarsko blago. — Drogerijske cene. — Mas in za živinorejce. — Tel. 190.

Garantirano
nepremočljive čevlje
izdeluje **Matej Oblak**
čevlarski mojster, Ljubljana, Kongresni trg 6.
V zalogi imam tudi veliko izbiro izgotovljenih čevljev domačega in tvorniškega izdelka, kakor tudi gamaše in prave ruske galoše.

Najcenejši in najpopolnejši stroj za posnemanje mleka je **Mayfarthov „Diabolo“**
Prve vrste izdelek — Preprosta uporaba — Zajamčena dovršitev na uro 120 l. — Cena samo 125 K.

Stroji za pripravljane krme
Slamorenice, reporenice, drobilniki, parilniki za krmo, črepalnice za gnoj, stiskalnice za seno
In vse poljedelske stroje izdelujejo 603. rat odl. tvornicarij
Ph. Mayfarth & Co., Dunaj II.
Frankfurt a. M. — Berlin. — Pariz. 3808
Prospekt št. 1154 gratis in franko. — Zastopniki se iščejo.

Tomo Tavčar
c. kr. davčni oficijal
Mlara Tavčar roj. Kotnik
poročena. 304
Prevoje pri Lukovici, 14. januarja 1912.

PERNET-BRANCA
Specialiteta tvrde Fratelli Branca, Milan je vsled svojih silno dietetskih in odlične želodece krepečih lastnosti najboljša želodčna grenčica sveta. 2765
Glavno razpečevališče: Sig. Winter, Dunaj, III. Ungarg. 20.

Vudra
VYDROVA TOVARNA HRANIL PRAGA-VIII
„VYDROVKA“
la dobra žitna kava, otroška moka, oblati in drugi izdelki edino svoje vrste. Časopis „Domači Prijatelj.“ — Zahtevajte cenik.

Štev. 619 157
Razpis.
Mestna občina ljubljanska razpisuje javno zakup obrtovanja hotela „Tivoli“ in „Bufet — barake“, v Latermanovem drevoredu za dobo treh let, to je od 1. sušca 1912, do 28. februarja 1915.
Podlaga razpisu so pogoji, kateri so na razpolago reflektantom vsak dan ob uradnih urah v mestnem gospodarskem ura lu.
Ponudbe morajo biti kolkovane in sicer vsaka pola s kolkom 1 K; iz ponudbe bodi razvidna starost reflektantova, rodbinske razmere, pristojnost, sodna in policijska neomadeževanost, telesna sposobnost, dosejanje opravilo in strokovno znanje hotelske — ter gostilničarske obrti.
V ponudbi bodi izrečno poudarjeno, da so reflektantu znani prej omenjeni pogoji in da se z njimi strinja, ter bodi v nji navedena ponudena zakupnina s številkami in besedami.
Ponudbi je priložiti vadij v znesku entisoč (1000) kron, bodisi v gotovini, ali pupilarno varnih vrednostnih papirjih.
Vlagati je ponudbe v zaprtih pismih pri predsedstvu mestnega magistrata do 15. februarja 1912 opoldne z napisom »Ponudba za Tivoli«.
Na nepopolne ponudbe se ne bode oziralo in si pridržuje mestni magistrat pravico proste izbire med ponudniki.
Mestni magistrat v Ljubljani,
dne 8. januarja 1912
Za obrtovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik **Laschan I. r.**